

Pocăința - terapia înduhovnicirii

În ultimul timp, credincioșii noștri, fie din ignoranță, fie din neglijență sau indiferență, au uitat sensul real al spovedaniei, pocăinței și al canonului de pocăință. Alții, din cauza înțelegerii mai mult juridice a actului sacramental și duhovnicesc, nu se mai spovedesc, deci nu se mai pocăiesc, rămânând sau afundându-se în fărâdelegi, chiar dacă se declară fii și fiice ai Bisericii Ortodoxe. De aceea, analizând paternitatea spirituală a unor părinți duhovnici și raportând aceasta la modul de viață al credincioșilor de azi, ne-am gândit să prezentăm câteva reflecții despre spovedanie, acest act sacramental, atât de important pentru ființarea Bisericii.



† Ioachim BĂCĂUANUL

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului

Primele cuvinte pe care le-a spus Hristos la începutul activității Sale publice de predicare a Evangheliei mântuirii au fost acestea: „Pocăiți-vă căci s-a apropiat împărăția cerurilor” (Matei 4,17). Deci, punctul de plecare al *Bunelor-Vestiri* mântuitoare stă sub semnul acestui imperativ: „Pocăiți-vă!”. Fără pocăință nu putem avea viață înnoitoare, mântuire, intrare în Împărăția cerurilor.

Pocăința, calea către mântuire

În accepțiunea Sfinților Părinți, mai ales cei neptici și filocalici, regăsim același sfat, cu insistență repetat: „pocăiți-vă!”.

În Patericul egiptean, îl auzim pe Avva Meletie care, atunci când a fost întrebat de ce s-a îndepărtat în pustie, a răspuns: „Sunt un om păcătos și m-am îndepărtat în pustie să mă pocăiesc”.

Evdokimov, în cartea sa, *Ortodoxia*, vorbește despre un „maximalism eshatologic” al monahilor, o chemare a deșertului pentru cei care aleargă în acest spațiu, eliberându-se de tentațiile lumii și luptând pe față împotriva demonilor, sub semnul preîntâmpinării Parusiei. Pocăința nu este doar o etapă a vieții, ci o permanentă, o activitate ce face parte constitutivă din demersul spiritual al vieții omului.

În altă parte a Patericului, citim că Avva Sisoe zăcea pe patul de moarte, iar ucenicii care-l vegheau au observat că acesta vorbea cu cineva nevăzut. „Cu cine vorbești, îl întrebă ei”, iar Avva le-a răspuns: „Iată, îngerii vin să mă ia, iar eu îi rog să mă mai lase un pic să mă pocăiesc”. Unul dintre ucenici i se adresează: „Tu n-ai nevoie de asta, Avvo!” Sfântul Sisoe atunci i-a răspuns smerit și convingător: „Vai mie, nici nu sunt sigur dacă am început vreodată să mă pocăiesc!”. În altă parte, Sfântul Marcu Ascetul a zis: „Nimeni nu-i mai bun și mai milostiv ca Dumnezeu... însă, El nu va ierta pe nimeni fără pocăință...Toate poruncile se reduc la una singură, cea a pocăinței...căci nu vom fi pedepsiți pentru mulțimea păcatelor săvârșite, ci pentru cele de care nu ne-am pocăit... Pentru toată lumea, pocăința se termină odată cu moartea.”¹ De asemenea, Avva Isaia adaugă: „Domnul nostru Iisus Hristos, știind că viclenia vrăjmașului este mare dintru începuturi, ne-a rânduit pocăința până la cea din urmă suflare. Dacă nu ar fi rânduit pocăința, nu ar fi fost posibilă mântuirea”.²

Pocăința nu este un acces de remușcare, ci o convertire

Aceste câteva considerații, fundamentate pe experiențele părinților duhovnicești ai pustiului, ne fac să înțelegem faptul că pocăința este o stare, un mod de viață specific celor angajați

în urcușul duhovnicesc și care nu se referă doar la ei, sau la o perioadă a trăirilor intense spirituale anterioară nouă, ci este o cale pe care trebuie să pășim și noi, dincolo de toate neajunsurile etosului milenului în care trăim. De aceea este firească atitudinea noastră interogativă referitoare la înțelesurile termenului, precum și la actualitatea experimentării acestei stări.

Termenul de *pocăință*, în general, evocă regretul de a fi păcătit într-o formă sau alta; este sentimentul de culpabilitate sau senzația de remușcare provocată în suflet de rana pe care am pricinuit-o aproapei și chiar nouă înșine. Așa o prezintă tratatele de morală creștină, mai ales cele scolastice. O astfel de definiție este totuși incompletă și insuficientă. Dacă limităm pocăința la sentimentul de remușcare, abia am realizat o etapă a ei. Regretul că am rănit pe cineva cu atitudinea mea este un fapt important, dar nu suficient. *Metanoia*, în limba greacă, înseamnă ceva mai mult; *metanoia* înseamnă schimbarea minții sau răscucirea duhului; deci nu numai regretul unei acțiuni trecute, ci transformarea fundamentală a perspectivei noastre de acțiune, o nouă manieră de a vedea pe Dumnezeu, pe aproapele și pe tine însuși. „Un mare act de inteligență”, cum zice Păstorul lui Herman (sec. al II-lea)³, și nu doar o „criză emoțională”. Pocăința nu este un acces de remușcare interioară, ci o convertire și o recentrare a vieții noastre pe calea care duce la Hristos Mântuitorul.

Privită sub aceste aspecte de: *spirit înnoitor al vieții, convertire și recentrare a vieții*, pocăința este un fapt pozitiv al existenței umane și nicidecum negativ. Sfântul Ioan Scărarul adaugă la aceasta: „Pocăința este fiica nădejzii și renunțarea la deznădejde”⁴. Prin analogie, mai putem adăuga că pocăința nu este descurajare, ci așteptare ardentă; nu este silă de sine, ci afirmarea persoanei făcută după chipul lui Dumnezeu. Prin urmare, a te pocăi înseamnă nu atât a privi în jos la fărâdelegile comise, la imperfecțiunile tale, cât a ridica ochii către Dumnezeu, de unde vine ajutorul; nu a reveni la păcatele noastre și a le justifica, ci a înainta către Dumnezeu, cu încredere, și a părăsi trecutul păcătos; nu întoarcerea către ceea ce nu am reușit să facem, ci strădania de a deveni întru ființă prin harul lui Hristos.

În acest caz, pozitiv, pocăința nu apare ca un simplu act, ci ca o atitudine permanentă a vieții. Pocăința nu este ceva care se sfârșește așa cum am termina un act, o faptă, un eveniment, ci ea continuă până la sfârșitul vieții. Caracterul pozitiv al pocăinței apare lămurit în spusele Proorocului Isaia (9,1), pe care Sfântul Matei îl



Taina Spovedaniei este săvârșită numai de persoanele care primesc calitatea de duhovnic. Această calitate se obține prin hirotesia oficială de un ierarh

citează în Evanghelia sa, înainte ca Hristos să cheme la pocăință: „Poporul care stătea întru întuneric a văzut lumină mare, și celor ce ședea în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit” (Matei 4, 16). Pocăința este deci o iluminare, o trecere de la întuneric la lumină. A te pocăi înseamnă, în acest context, a deschide ochii razelor luminii dumnezeiești, a nu rămâne

în zorii dimineții, ci a aștepta întru trezvie amurgul vieții. Eshatologic, pocăința reprezintă, de asemenea, o deschidere față de realitățile vieții veșnice, care nu sunt numai de-aici în viitor, ci prezente în realitatea cotidiană. A te pocăi, în acest sens, reprezintă recunoașterea faptului că împărăția lui Dumnezeu este lucrătoare în noi; în măsura în care așteptăm viața veșnică, totul se reînnoiește în noi.

Pocăința trebuie să încurajeze, nu să descurajeze pe om: „*Fericți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia*” (Matei 5,4), zice Hristos. Prin urmare, pocăința nu înseamnă doar plângerea păcatelor, ci reconfortul spiritual, care vine din iertarea divină capabilă să restaureze ființa păcătoșului, redându-i frumusețea inițială și revelându-se ca un fir nevăzut ce leagă pe om de Dumnezeu, asemenea unei lumini ce luminează în noaptea păcatelor, dar pe care *întunericul nu o poate cuprinde* (cf. Ioan 1,5).

Rugăciune pentru părintele duhovnic

„Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, Care pe desfrânate și pe tâlharul i-ai primit, primește și rugăciunea pe care ți-o aduc, cu smerenie, pentru părintele meu duhovnicesc, cel ce mijlocește la tine pentru iertarea păcatelor mele. Luminează-l și-l înțelepțește ca să mă poată povățui spre împlinirea faptelor bune și să pun început bun de pocăință. Binevoiește, Doamne, ca prin el, Tu însuși să-mi vorbești, să mă mângâi și să-mi dai nădejdea mântuirii, iertându-mi păcatele cu care te-am supărat de atâtea ori. Fă, Doamne, ca dezlegarea pe care o voi primi, după spovedania sinceră a păcatelor mele, să fie dezlegarea și iertarea Ta cea dumnezeiască, ca întru curăția inimii să preaslăvesc Sfânt Numele Tău, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită, în vecii vecilor. Amin.“

Esența și fundamentul pocăinței

Legătura între pocăință și viața veșnică, care înseamnă *lumina cea neînserată* a Împărăției lui Dumnezeu, este deosebit de importantă. Este imposibil să-ți vezi păcatele tale înainte de a vedea lumina Împărăției lui Hristos. În acest sens, parafrazând pe Teofan Zăvorâtul (1815-1894), putem spune că atâta vreme cât într-o cameră nu pătrunde o lumină, nu poți observa praful care este în ea. Același lucru se întâmplă și cu încăperea sufletului. Ordinea lucrurilor nu începe cu pocăința. Pentru a trezi conștiința prezentei lui Hristos în tine, mai întâi trebuie să-L accepți în viața ta, ca, întru lumina Lui, să poți descoperi mizeria păcatelor din interiorul tău. Așadar, în momentul în care omul începe să se apropie de Dumnezeu, începe să-și vadă și păcatele sale.

Acesta este deci începutul pocăinței: o viziune asupra frumuseții ce vine de la Dumnezeu, nu o imagine a mizeriei, a urâciunii și a iadului.

A te pocăi, cu alte cuvinte, înseamnă a recunoaște că există binele și răul, dragostea și ura; și, în același timp, a afirma că binele este mai puternic decât răul și a crede în victoria ultimă a dragostei. Cel curățit de păcate, prin pocăință, este cel care acceptă miracolul pe care-l face Dumnezeu cu el, iertându-i păcatele. Iar în măsura în care penitentul acceptă acest miracol, trecutul păcătoș pierde pentru el caracterul ireversibil, care nu mai este o greutate intolerabilă. Iertarea divină rupe legăturile cauzelor și efectelor păcatului și dezleagă nodul pe care omul îl are în inimă și pe care nu a putut singur să-l desfacă.

Numeroși sunt cei care deznădăjduiesc din cauza trecutului lor păcătoș, zicând: „*Nu-mi pot ierta niciodată răul pe care l-am făcut!*” Incapabili să se accepte așa cum sunt, devin incapabili să creadă în Dumnezeu, Cel ce iartă păcatele oamenilor. Astfel de oameni, în ciuda an-

Spovedania nu trebuie privită doar sub aspect juridic, ci terapeutic.



goasei care-i domină, nici n-au început starea de pocăință, n-au atins înalta rațiune prin care să-și dea seama că dragostea va fi biruitoare, căci *aceasta nu cade niciodată* (cf. I Cor. 13, 1). Acești oameni n-au trecut prin „*venirea în sine*”, care constă în a zice: „*Isus mă iubește așa cum sunt. El doar așteaptă ca și eu să-L iubesc în neputința mea*”. Acestea sunt esența și fundamentul începutului pocăinței.

Dorința întâlnirii cu Hristos

Imediat după întoarcerea prin pocăință către Hristos, în suflet apare dorința întâlnirii cu El. Perioadele liturgice ale anului bisericesc sunt făcute pentru acest lucru. Evident că cea mai bună perioadă este cea a posturilor de peste an, dar cu precădere Postul Mare, pentru că slujbele și cântările, toată imnologia constituie un îndemn la pocăință. Această perioadă este primăvara, nu toamna, când după gerul iernii, zilele încep să se mărească, iar natura reînvie: „*Jată, primăvara Postului a venit, iar cu ea au răsărit florile pocăinței; veniți, fraților, să ne curățim de tot păcatul și să cântăm Domnului cu bucurie: Iubitorule de oameni, slavă Ție!*”.

Așadar, timpul pocăinței din perioada Postului este un timp de bucurie, nu de tristete. Postul este o primăvară duhovnicească, iar pocăința o floare care se deschide în așteptarea rodului. Osteneala postului devine o „*tristete care produce bucurie*”, cum afirmă Sfântul Ioan Scărarul.⁵

Experiența pocăinței se dobândește, în mod deosebit, în Taina Sfintei Spovedanii. Sensul acestui mister este bine rezumat în scurta rugăciune de îndemn a preotului, pe care acesta o zice înaintea penitentului ce începe a-și spune păcatele sale: „*Jată, Fiule, Hristos stă de față și*

ascultă mărturisirea ta...”. Parafrazând această rugăciune, îndemn și încurajare, putem zice astfel: „*Fiule duhovnicesc, te spovedești nu mie, ci lui Hristos, Care, nevăzut, stă de față, ascultându-te, Care este într-adevăr supărat de greșelile tale și ti le cunoaște pe toate, prin atotștiința Sa. Deci fii încredințat că nu suntem decât noi trei în fața păcatelor și fărădelegilor tale. Eu sunt un păcătos ca și tine, iar Dumnezeu cunoaște inimile noastre, dar m-a rânduit să-ți ascult păcatele tale, pe care ca un om le-ai făcut, iar el, ca un Dumnezeu, te poate ierta, cum mă va ierta și pe mine, dacă mă pocăiesc.*” „*De vreme ce ai venit la doctor vezi să nu pleci nevindecat*”.

În cadrul pocăinței sacramentale trebuie să vedem pe Hristos-Judecător, Care ne izbăvește de neștiința condamnării din cauza păcatelor săvârșite, dar, în același timp, să-L descoperim pe Hristos-Doctorul vindecător, Care tămăduiește rănilor păcatelor noastre. De aceea, spovedania nu trebuie privită doar sub aspect juridic, ci terapeutic. Spovedania este deci o taină terapeutică, nu juridico-punitivă. Astfel, în practica liturgică de la noi, cele două taine, Spovedania și Maslul, nu se disociază, ci sunt complementare, considerate împreună ca „*taina vindecării*”. Ceea ce căutăm noi în spovedanie este mult mai mult decât o dezlegare externă legalistă, vizând, mai curând, vindecarea profundă a rănilor pricinuite de păcat sufletului nostru. Noi, prin spovedanie, aducem în fața lui Hristos nu numai păcatele noastre, ci realitatea păcatelor în noi, care constă în rănilor sufletului pricinuite de acestea; adică acea compatibilitate interioară a ființei noastre, care nu poate fi exprimată prin cuvinte, pentru că scapă conștiinței și voinței noastre. Tocmai pentru aceea cerem să fim vindecați prin spovedanie. Fiind deci un sacrament terapeutic, spovedania nu devine

nicicum imposibilă și penibilă, o disciplină impusă de mai marii Bisericii, ci un act de voință, care aduce bucurie interioară ființei noastre, precum și starea de har ce stabilește liniștea sufletească a persoanei. Prin spovedanie învățăm că Dumnezeu este într-adevăr „*nădejdea celor deznădăjduiți*”, „*bucuria celor întristați*”, „*vindecarea celor bolnavi*”.

Spovedania, o taină terapeutică

„Nu suntem aici decât trei persoane: tu, eu și Hristos”. Ce fac, sau care este rodul acestora? A cărui acțiune este cea mai importantă? Foarte mulți liturgiști au tendința să pună accentul pe ceea ce preotul duhovnic face, pe sfaturile și încurajările lui. Dacă, uneori, preotul duhovnic nu spune nimic elocvent, unii oameni cred că nimic nu se împlinește sau supravaluează ceea ce fac ei înșiși. Și pentru că pun accentul pe efortul lor personal, pe starea lor emoțională, spovedania devine un act trist, descurajant, ca un duș rece; un lucru necesar, dar dezagreabil, care trebuie împlinit, dar terminat cât mai repede. Spunând acestea trebuie precizat că, în timpul spovedaniei, accentul nu trebuie pus nici pe duhovnicul săvârșitor al tainei, nici pe păcătosul în stare de pocăință și mărturisire a păcatelor, ci pe Dumnezeu. Chiar dacă i se cere penitentului o pregătire prealabilă mărturisirii sau un examen de conștiință minuțios, penitentul vine totuși în fața lui Dumnezeu cu mâinile goale, neputincios, fără pretenția că va ieși vindecat și cu dorința de vindecare. El nu vine la preot, ci în fața lui Dumnezeu; preotul trebuie să devină *portărețul* care introduce penitentul în prezența lui Dumnezeu. El nu este cel care dă vindecarea, ci doar un receptionist în sala de așteptare pentru operație. Lui Hristos i se face mărturisirea, nu preotului: „*Hristos stă de față, primind mărturisirea ta*”. De aceea, iertarea vine de la Hristos, nu de la preot. Într-o carte de rugăciuni am scris o rugăciune care pune accentul pe acest lucru⁷. Din momentul în care privim spovedania ca un act divin – al lui Hristos, nu al nostru – această taină ne va apărea într-o lumină pozitivă, excluzând teama șiangoasa din ființa noastră. Ea nu mai este considerată ca o experiență a slăbiciunii umane, ci ca experiență a dragostei divine în noi, care se exaltă prin obținerea iertării curative din partea lui Dumnezeu. Nu ne mai regăsim în postura Fiului risipitor, pe drumul întoarcerii către casa părintească, greoi, întrebători, grijulii, tristi și îndoielnici, ci plini de curaj, angajați spre împlinirea virtuților, plini de bucurie și veselie duhovnicească. Păstrez imaginea unui părinte al Sihăstriei (Părintele Nicandru), care spunea adesea celor ce aveau teamă de spovedanie: „*Fraților, câteodată am conștiința că sunt negru ca un diavol, dar nădejdea mântuirii nu mi-o pierd niciodată. Dumnezeu mă iubește așa cum sunt eu!*”.



Duhovnicul este suveran,
folosind canoanele ca un ghid,
nu ca pe un cod penal.

Ca toate celelalte taine, și spovedania este un act divino-uman, în care există o convergență și o cooperare între harul lui Dumnezeu și voința noastră liberă. Ambele sunt necesare, însă ceea ce face Dumnezeu este lucrul cel mai important. Spovedania nu este, deci, ceea ce facem noi cu ajutorul duhovnicului, ci ceea ce face Dumnezeu cu noi și în noi. În acest sens, Sfântul Ioan Hrisostom spune: „Să acceptăm remediul mântuitor al pocăinței; să acceptăm iertarea Lui care ne vindecă, căci nu noi suntem cei care oferă, ci El este Cel Care dă”¹⁸. Se cuvine să spunem că termenul folosit pentru spovedanie în limba greacă, „*exomologesis*” înseamnă, în același timp, mărturisirea păcatelor și mulțumirea care rezultă din darurile iertării primite.

Rolul duhovnicului

Și totuși, care este rolul preotului în această sinergie? Acesta este semnificativ, mai ales pentru cei ce au șansa să găsească un duhovnic bun, care exercită o paternitate spirituală compatibilă cu determinarea penitentului de a trăi viața în Hristos. Funcția sa nu este de a da sfaturi și iertare în mod automat. El poate lega și dezlega. El poate refuza iertarea cuiva, deși aceasta trebuie să se facă foarte rar și întemeiat, sau poate impune o penitență riguroasă, interzicând pentru un anumit timp de la primirea Sfintelor Taine (Euharistia), administrând un canon de pocăință. Chiar dacă nu mai este așa de frecvent acest lucru în practica ortodoxă contemporană, nu trebuie neglijat faptul că preotul duhovnic nu are niciun drept la a refuza necondiționat iertarea, deoarece se anulează rolul sacramental al spovedaniei.

În Biserica primelor secole, Taina Spovedaniei era, într-adevăr, mai severă. Pentru păcatul desfrânării, Sfântul Vasile cel Mare prescria 7 ani oprirea de la Împărtășanie, iar Sfântul Grigorie Teologul, nouă ani. În legislația canonică ulterioară, atribuită Sfântului Ioan Postitorul, oprirea de la Împărtășanie pentru același păcat s-a redus la 2 ani, cu un post riguros din partea penitentului. Pentru o omucidere din culpă, spre exemplu, astăzi, a omorî pe cineva într-un accident de circulație, Sfântul Vasile exclude de la Împărtășanie între 10 și 11 ani; Sfântul Grigorie, nouă ani. Pentru aceeași faptă, Sfântul Ioan Postitorul reduce excluderea la trei ani, însoțită de un post riguros.

Aceste exemple dovedesc faptul că episcopul sau preotul, ca duhovnic, trebuie să fie conștient de rolul său; să aplice cu acrivie canoanele sau, prin economie ori pogorământ, să adapteze hotărârile Sfinților Părinți la situațiile excepționale. Principiul exigenței trebuie, totuși, să rămână în vigoare. Duhovnicul este suveran, folosind canoanele ca un ghid, nu ca pe un cod penal. Credinciosul trebuie să fie cât mai conștient de statutul său în Biserică, iar



duhovnicul, de asemenea, conștient de rolul său de părinte duhovnicesc. Un duhovnic adevărat, pentru a îndrepta pe cineva, trebuie să folosească mai mult pogorământul.

Duhovnicul, bineînțeles, este coresponsabil în actul penitențial

La începutul acestui eseu am arătat că pentru a vedea mizeria și praful dintr-o încăpere trebuie ca, mai întâi, în acel loc să pătrundă o lumină. Așa și unii duhovnici, pentru a îndrepta pe cineva, în urma comiterii unor păcate, mai întâi dau dezlegarea păcatelor după spovedania sinceră, apoi, în cadrul Sfintei Liturghii îl împărtășesc cu Trupul și Sângele Mântuitorului, astfel încât, în lumina și puterea lui Hristos, penitentul să poată împlini ulterior canonul rânduit. Se consideră, prin această metodă, că este mult mai bine ca omul să aibă pe Hristos în ființa sa, ca să poată lupta împotriva păcatului.

A nu-l împărtăși decât peste câțiva ani înseamnă a-l lăsa singur, fără lumină și putere duhovnicescă, să rătăcească prin labirintul și hățișul acestei vieți. Atâta vreme cât penitentul, care-și va mărturisi sincer păcatele, dorește să iasă din decăderea morală datorată fărâdelegilor, unii duhovnici își asumă responsabilitatea de a-l împărtăși pe acesta imediat după spovedanie, în cadrul Liturghiei celei mai apropiate. E și această practică un alt mod de a recupera *oia cea rătăcită*, care, fără lumină, riscă să se piardă din nou în pustiu și să deznădăjduiască în căutarea mântuirii.

Asadar, pocăința nu trebuie să fie considerată o pedeapsă expiatoare. Mântuirea este darul liber al harului divin. Doar prin propriile eforturi nu putem niciodată spăla păcatele săvârșite. Hristos este unic Mediator între noi și singur Mântuitor. Prin El suntem iertați în mod gratuit sau nu suntem iertați. Noi nu avem niciun merit personal împlinind pocăința, căci

Rugăciunea de iertare exprimă fără
echivoc faptul că Hristos este
Cel Care dă iertarea păcatelor.



Hristos este Cel Care dă iertarea păcatelor

Rolul preotului, ca martor și companion al penitentului, apare mai clar în modalitatea exteroară de săvârșire a Tainei Spovedaniei. În mod normal, duhovnicul nu trebuie să stea așezat când penitentul stă în genunchi, căci aceasta ar lăsa să se înțeleagă că el este mai curând judecător decât martor. Mai precis, ar trebui ca penitentul să stea în genunchi, iar preotul în picioare, în fața lui Hristos, la începutul spovedaniei, când citește rugăciunile tainei. După aceasta, atât preotul, cât și penitentul să se așeze confortabil pe scaun și, față către față, să se împlinescă Taina Mărturisirii. La final, penitentul se așază din nou în genunchi și preotul se ridică și citește rugăciunile de dezlegare. Aceasta ar arăta că cei doi nu sunt superiori unul altuia, ci au doar roluri diferite în Biserica lui Hristos. Nici practica mai veche din Biserica noastră nu este rea, însă presupune un efort din partea tuturor. Aceasta prevede ca penitentul să rămână îngenuncheat pe timpul mărturisirii, însă preotul, stând în picioare, trebuie să se aplece asupra celui îngenuncheat pentru a-l asculta, prin acest fapt arătând că cei doi sunt în fața lui Hristos, Care este săvârșitorul tainei.

Rugăciunea de iertare exprimă fără echivoc faptul că Hristos este Cel Care dă iertarea păcatelor. Este adevărat că din secolul al XVII-lea s-a introdus formula de sorginte apuseană, prin care se arată că preotul este săvârșitorul tainei, spunând: „*Iar eu, nevrednic preot și duhovnic, te iert și te dezleg de toate păcatele tale...*”, dar aceasta nu schimbă cu nimic pe făptuitorul tainei. Sfătuiesc pe duhovnici să o zică în continuare, dar să fie întotdeauna precedată de rugăciunea: „*Stăpâne, Hristoase, Domnul nostru, Care ești mântuirea robului tău (N), Milostive îndurate și îndelung răbdătorule, Căruia Îți pare rău de răutățile noastre...*”¹.

În loc de concluzie, spunem că prin spovedanie și pocăință reintrăm în comuniunea Bisericii, căci păcatul ne-a așezat în afară ei. Numai prin Biserică, „Trupul lui Hristos” și „corabia mântuirii”, putem ajunge la asemănarea cu Dumnezeu, iar spovedania este înlăturarea egoismului și revenirea în comuniune cu Hristos. ■



Dumnezeu ne-a dăruit-o în mod deliberat. De aceea pocăința trebuie privită numai în sens terapeutic, nu juridic. Spovedania nu este un tribunal, ci o clinică unde primim medicamentul vindecării de la Hristos. Dacă mărturisirea păcatelor reprezintă operația clinică a sufletului, pocăința și iertarea reprezintă medicamentele care redau sănătatea bolnavului convalescent.

Investit cu darul de a lega și dezlega păcatele celor nevrednici, duhovnicul, bineînțeles, este coresponsabil în actul penitențial. Totuși, după cum am arătat mai sus, rolul său este limitat. Chiar dacă în momentul dezlegării, adică al

epiclezei tainei, când pune mâinile pe capul penitentului, preotul duhovnic este cel care vizualizează prezența lui Dumnezeu nevăzut, fiind martor și mediator între penitent și Dumnezeu, el rămâne un om ca toți oamenii, un păcătos în perspectiva convertirii, care are și el nevoie, întotdeauna, de iertarea lui Dumnezeu. În fapt, există o relație reciprocă între penitent și duhovnic: preotul are nevoie de credincioși, iar credincioșii de preot. Duhovnicul, la rândul său, trebuie să se spovedească, pentru a avea mereu conștiința că niciodată nu înlocuiește pe Dumnezeu în Biserică, ci doar Îl face prezent.

¹ Vezi „*Traité spirituels et théologiques*”, Abbaye de Bellefontaine (Spiritualité orientale Nr. 41) 1985, pp. 48, 72, 78 și 83.

² *Recueil ascétique*, 16.30, Abbaye de Bellefontaine (Spiritualité orientale Nr. 7), 1985, p.141.

³ Préceptes, IV, 2.2 din „*Les Pères apostoliques*”, Cert (Foi vivante, 1990, p.395).

⁴ Vezi *Scara* IV,1.

⁵ *Op. cit.*, VII,1.

⁶ Vezi Rugăciunea din Molitfelnic.

⁷ Vezi caseta „Rugăciune pentru părintele duhovnic”

⁸ Sfântul Ioan Hrisostom, *Despre pocăință*, VII,3, P.G. 49; 327.

⁹ Vezi Rugăciunea din Molitfelnic

Sfătuim parohiile din cadrul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului să întocmească documentația necesară în vederea stabilirii dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, pentru a fi transmisă comisiilor locale de stabilire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor.

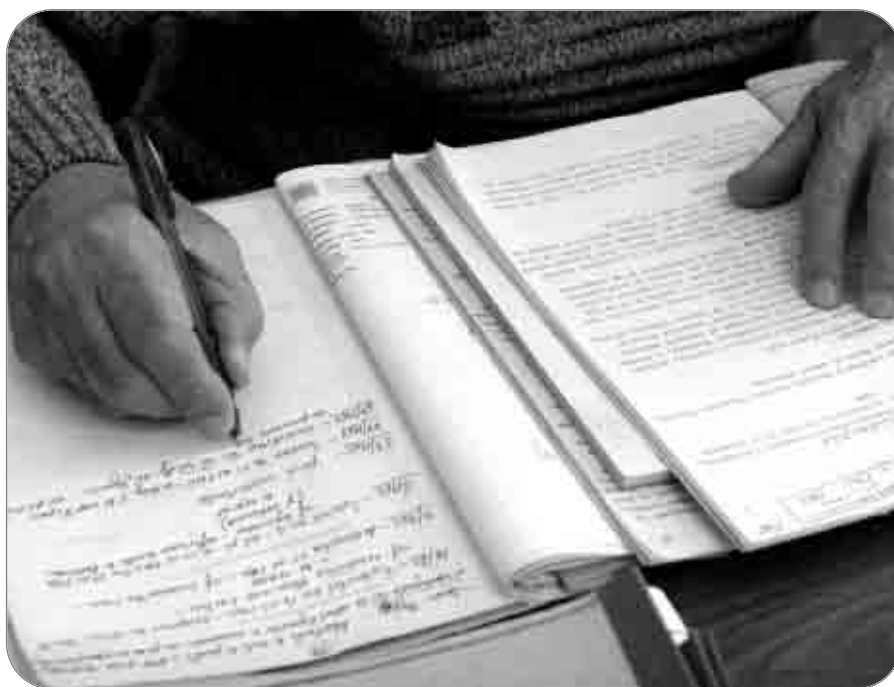
Reglementarea situației terenurilor aparținând unităților de cult

În urma deplasărilor întreprinse la parohiile subordonate din punct de vedere canonic, juridic, administrativ și patrimonial Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, pentru a întocmi Fișa parohială și Fișa cimitirului, dar și pentru a verifica actele de proprietate a bunurilor parohiei, s-a constatat că, într-o mare parte din cazuri, nu se dețin acte pentru curtea bisericii, a casei parohiale, a cimitirului parohial, a terenului agricol sau forestier.

Legile funciare fac referire, în cazul unităților de cult, numai la reconstituirea dreptului de proprietate pentru terenurile preluate de stat, de o organizație cooperatistă sau altă persoană juridică, fără a reglementa și situația terenurilor care au fost și au rămas întotdeauna în proprietatea acestora, dar fără a deține acte de proprietate.

Solicitarea titlurilor de proprietate de către unitățile de cult

Eliberarea de titluri de proprietate pentru terenurile aparținând unităților de cult, nepreluate de stat, de o organizație cooperatistă sau de



orice altă persoană juridică, dar pentru care acestea nu dețin un titlu de proprietate, se poate face și în baza prevederilor art. 27, alin 2 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Articolul amintit stipulează că „proprietarii sau moștenitorii acestora care nu s-au înscris în cooperativa agricolă de producție, nu au predat sau nu li s-au preluat de stat terenurile prin acte translativ de proprietate, vor putea cere pre-

fectului, prin comisiile de fond funciar, titluri de proprietate conform prezentei legi...”

Direcția verificării legalității actelor și contenciosului administrativ din cadrul Instituției prefectului Județului Neamț, prin referatul nr. 8288 din 11 mai 2010, precizează: „*chiar dacă textele de lege menționate par să se refere numai la proprietarii persoane fizice și moștenitorii acestora, normele în cauză pot fi aplicate, prin analogie, și la situația terenurilor aparținând unităților de cult*”.

Excepții

Atragem atenția că prevederile art. 27, alin 2 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt aplicabile terenurilor pentru care se reconstituie sau se constituie dreptul de proprietate potrivit legii funciare, precum și celor care pot fi transmise fără plată în proprietatea unităților de cult în condițiile Legii nr. 239/2007 privind reglementarea regimului juridic al unor bunuri imobile aflate în folosința unităților de cult.

În conformitate cu art. 50, lit. „e” și art. 65, lit. „f” din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, sfătuim ca preotul paroh să consulte Oficiul juridic din cadrul Centrului eparhial Roman. (Jurist Aurelian Constantin ALEXA)

Documentație necesară în vederea stabilirii dreptului de proprietate privată asupra terenurilor

Având în vedere principiul teritorialității referitor la aplicarea legii civile în spațiu, potrivit căreia actele normative civile care emană de la organele centrale de stat se aplică pe întregul teritoriul țării, sfătuim parohiile din cadrul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului - atât cele din județul Neamț, cât și cele din județul Bacău - să întocmească următoarea documentație spre a fi transmisă comisiilor locale de stabilire a dreptului de proprietate privată asupra terenurilor:

- cererea unității de cult;
- planul parcelar;

- schița cadastrală a terenului;
- extras de carte funciară;
- declarații de vecinătate date de către proprietarii terenurilor vecine, în fața primarului și secretarului localității;
- orice alte acte referitoare la terenul pentru care se solicită eliberarea titlului de proprietate: evidențe agricole, fiscale, etc.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 890/2005 care stabilește Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, comisia locală, conform art. 5, lit. „h”, „*înaintează spre aprobare și validare comisiei județene situațiile definitive, împreună cu documentația necesară, precum și divergențele produse și consemnate la nivelul acestor comisii*”.

Lucrări efectuate și în curs de derulare la Centrul eparhial

Bunurile mobile și imobile aflate în incinta Centrului eparhial de la Roman sunt administrate de către Consiliul eparhial, împreună cu Serviciul Administrării Bunurilor, Serviciul Tehnic și cel al Contabilității, sub îndrumarea și controlul Preasfințitului Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul.

În ultimii ani s-au efectuat multiple lucrări de renovare și amenajare în cadrul Centrului eparhial de la Roman, ținându-se cont atât de cerințele specifice desfășurării unor astfel de lucrări în cazul monumentelor istorice, cât și de necesitățile impuse de amplificarea activității administrative și nu numai.

În anul 2009, s-a încercat, folosind experiența anilor trecuți și ținând seama de fondurile disponibile, gestionarea optimă a resurselor umane, în vederea maximizării rezultatelor obținute în eforturile depuse pentru întreținerea întregului ansamblu al Centrului eparhial. Problema, care apare permanent și îngreunează lucrul de la un an la altul, derivă din vechimea și degradarea permanentă a clădirilor, dar și din creșterea continuă a tarifelor la materialele și lucrările de construcție.

Case de găzduire pentru slujitori și credincioși

În cursul anului trecut la Centrul eparhial s-au finalizat lucrările de renovare a vilelor „Episcop Lucian Triteanu“, lucrare care a avut



Una dintre cele două vile „Episcop Lucian Triteanu“, din incinta Centrului eparhial de la Roman

rolul de a conserva și arăta succesorilor noștri, atât bunul gust, cât și dăruirea cu care au fost înzestrați înaintașii noștri. Acestea au fost inaugurate în contextul ridicării Episcopiei Romanului la rangul de arhiepiscopie, în septembrie 2009, fiind sfințite de însuși Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.

Tot la capitolul reușite putem consemna renovarea camerelor preoțești, din incinta Centrului eparhial, care, după finalizarea lucrărilor, au primit ca nouă titulatură „Casa Epivata“. Aceasta a fost amenajată într-o clădire restaurată și consolidată din fondurile Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului și găzduiește, în principal, slujitori ai Centrului eparhial Roman. Căminul preoțesc de la Roman a fost construit de vrednicul de pomenire episcop Teofil Herineanul, iar de-a lungul timpului s-a deteriorat, astfel încât a fost necesar să se intervină pentru restaurare. După renovare, „Casa Epivata“ a fost sfințită, în luna noiembrie anul trecut, de către PS Episcop vicar Ioachim Băcăuanul.

Aceste investiții s-au realizat, în cea mai mare parte a lor, prin contribuția benevolă a credincioșilor, dar s-au solicitat și obținut și fonduri de la instituții centrale, județene și locale.

Demersuri pentru deschiderea unei noi fabrici de lumânări

În anul 2010 s-au continuat lucrările de reabilitare a clădirilor din cadrul Centrului eparhial, astfel s-a renovat fosta fabrică de lumânări, corpul de chilii care deservește fabrica, dar s-au efectuat lucrări și în vederea refacerii gardului împrejmuit din partea de Vest.

Investiția într-o nouă fabrică de lumânări demonstrează că în cadrul Centrului eparhial de la Roman este cunoscută importanța deosebită a producției de lumânări de cult pentru eparhiile Bisericii Ortodoxe Române. Pentru noua fabrică de lumânări de la Roman au fost achiziționate un echipament ecologic de producere lumânări de cult și o linie ecologică de reciclare mucuri și preparare compoziție. (pr. Dragoș Alexandru MUNTEANU, Inspector patrimoniu și construcții)



Aflate încă în curs de desfășurare, lucrările la viitoarea fabrică de lumânări a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului sunt aproape de a fi finalizate

Anul 2009 a fost un an plin de activități și de reușite, în care copiii au beneficiat de instruire adecvată, de excursii și tabere de formare.

Fundația „Episcop Melchisedec Ștefănescu“:

Un an de activitate a Centrului de zi „Episcop Melchisedec“ - Roman

În luna mai a anului 2009, Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, prin sectorul Misiune și Filantropie și Biroul de Asistență Socială a Protopopiatului Roman, au încheiat un parteneriat cu Inspectoratul Școlar Neamț, Școala Nr. 8 din Roman, pentru deschiderea unui Centru social - Centrul de zi „Episcop Melchisedec“, destinat copiilor cu risc social din Roman. Acesta a fost sfințit la inaugurare de către Preasfințitul Episcop Ioachim Băcăuanul, alături de un sobor de preoți româșcani, între care: pr. protopop Aurel-Florin Țuscanu, pr. Eugen Ciuche, consilier al Sectorului de Misiune și Filantropie și de pr. Iacobeanu Marius, inspector pe probleme sociale, din cadrul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Reprezentanții Centrului de zi „Episcop Melchisedec“ - Roman, în colaborare cu directorii Școlii Nr. 8, dna Liliana Chelariu și dna Viorica Lucescu, au fost identificați 20 de copii, în urma efectuării anchetelor sociale, ce au beneficiat de un program „after-school“, în care copiii, după orele de școală, au primit o masă caldă și au beneficiat de asistență de specialitate în realizarea temelor pentru acasă. Doamnele învățătoare activează voluntar în cadrul acestui Centru de zi, alături de alți voluntari, care oferă copiilor o educație moral-religioasă, jocuri și activități recreative potrivit vârstei lor.

Colaborare fructuoasă cu liceenii de la „Roman Vodă“

Anul 2009 a fost un an plin de activități și de reușite, în care copiii au beneficiat de instruire adecvată, de excursii și tabere de formare. În cursul anului școlar 2009 - 2010, copiii beneficiari ai proiectului s-au bucurat atât de hrana oferită, cât și de participarea la trei proiecte educative, alături de tinerii din Clubul Impact



Copiii Centrului de zi „Episcop Melchisedec“, beneficiari ai proiectului „Zămbete colorate“, în ziua de 1 iunie 2010

„Tineri cu atitudine“ din cadrul Colegiului Național „Roman Vodă“ (C.N.R.V.). Astfel, cu ocazia sărbătorii Crăciunului anului 2009, copiii de la Centru social „Episcop Melchisedec“ și tinerii din Impact au organizat o serbare specifică sărbătorilor de iarnă, unde fiecare a pregătit un spectacol deosebit, care s-a încheiat cu premii și cadouri oferite copiilor.

Clubul Impact „Tineri cu atitudine“ a inițiat o acțiune de strângere de alimente, jucării, îmbrăcăminte și fonduri pentru achiziționarea de cadouri destinate copiilor din Centrul de zi „Episcop Melchisedec“. Tinerii au pregătit o scenetă, câteva colinde și, ca element surpriză, împodobirea brăduțului chiar de către copii. Principalul motiv pentru care tinerii au ales să fie alături de copiii de la Centrul „Episcop Melchisedec“ este dorința de a le oferi un Crăciun fericit, un prilej de bucurie. Copiii din acest Centru provin din familii defavorizate, cu părinți șomeri sau cu dizabilități, fără un venit constant, care nu pot oferi copiilor lor bucurii de Crăciun. Prin aceste proiecte sociale se oferă copiilor cele necesare sărbătorilor: alimente, articole de îmbrăcăminte și încălțăminte, jucării și rechizite

școlare. Tinerii liceeni au atras sponsori cu sprijinul cărora au furnizat produse alimentare în valoare de 200 de lei, jachete de la S.C. SMIRODAVA. SRL, și rechizite pentru realizarea pachetelor. Deasemenea, ei au achiziționat un frumos brăduț, cât și tot ce a fost necesar pentru împodobirea lui, iar după prezentarea scenetei și împărțirea cadourilor, fiecare copil beneficiar a avut ocazia să pună câte un ornament în pomul de Crăciun.

Împreună de Crăciun

Pe parcursul proiectului, putem menționa trei momente cu adevărat deosebite. Primul, în ordine cronologică, a fost prestația micuților care, în așteptarea Moșului, au intervenit în timpul scenetei pregătite și oferite de membrii Clubului Impact, cântând împreună cu ei minunatul colind „O brad frumos“, lucru ce a generat o bucurie generală. Al doilea moment impresionant a avut loc atunci când copiii din cadrul Centrului de zi și-au desfășurat programul artistic, care a fost atât de frumos și de bine pregătit, încât a încântat pe toți cei prezenți, fiind o surpriză pentru cei din „Impact“.

În urma mediatizării existenței Centrului, comunitatea a fost sensibilizată, romașcanii venind în număr mare pentru a aduce copiilor multe cadouri, îmbrăcăminte, cărți, caiete, jocuri, dulciuri și jucării.



Al treilea moment și cel mai frumos, a fost cel de la sfârșitul întâlnirii, când a fost dezvăluită copiilor surpriza pregătită de către membrii impacttiști. Au așteptat să se termine toate momentele artistice, să se termine prăjiturile și sucurile pregătite pentru mica petrecere, ca apoi să aibă loc împărțirea cadourilor. Prin surpriza pregătită, tinerii liceeni au vrut să capteze momentul magic dinaintea sărbătorilor de iarnă și anume împodobirea brăduțului de Crăciun. Ca să facă acest moment cât mai deosebit, organizatorii au dorit ca fiecare copil să pună câte un ornament în brad, ajutat de membrii impacttiști. Brăduțul astfel împodobit și-arătat „magia lui” după stingerea luminilor, iar copiii au fost foarte încântați de ceea ce au realizat împreună.

Ceea ce a garantat succesul proiectului a fost faptul ca tinerii au interacționat continuu cu cei mici, aceștia din urmă simțindu-se în largul lor, tot timpul bucuroși și foarte încântați de atenția primită. Proiectul a început cu entuziasm și bucurie din partea tuturor participanților, tineri, copii, adulți, cadre didactice, voluntari, terminându-se astfel într-o notă optimistă ce a reflectat spiritul sărbătorii Crăciunului.

Implicarea comunității, prin parohii

Un alt proiect a fost realizat cu ocazia zilei de 8 martie, când copiii, sprijiniți de tinerii din Impact, ce sunt implicați ca voluntari în activitățile Centrului, au realizat felicitări de mărțișor, pe care le-au dăruit mamelor lor, ca semn de mulțumire și prețuire față de ele. În paralel s-au confecționat mărțișoare, alături de copiii de la Centrul de zi „Episcop Melchisedec”, ce au fost expuse la Biserica „Sfântul Gheorghe” din Roman, unde oamenii au aflat de existența Centrului de zi din cadrul Școlii Nr. 8, Roman. Astfel a fost implicată și comunitatea în strângerea de fonduri pentru copiii din Centrul de zi „Episcop Melchisedec”, doritorii având posibilitatea de a alege între a dona o anumită sumă sau a cumpăra un mărțișor. Acest lucru s-a realizat cu sprijinul și în colaborare cu parohul Bisericii „Sf. Gheorghe” părintele Gherasimescu Ioan, vicar-administrativ al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, care a pus la dispoziție pridvorul bisericii, pentru derularea proiectului.

Scopul acestei acțiuni a fost atât promovarea imaginii Centrului de zi „Episcop Melchisedec” la nivelul comunității, cât și colaborarea cu beneficiarii proiectului în vederea distribuirii mărțișoarelor lucrate de ei, cu scopul strângerii de fonduri. S-au lucrat manual de către copiii din Centru și tinerii din Impact peste 120 felicitări în tehnica quilling. Mărțișoarele confecționate au fost expuse cu un promo din partea Clubului Impact, pentru implicarea cât

mai activă a comunității în rezolvarea nevoilor copiilor defavorizați, prin strângerea de fonduri destinate Centrului de zi „Episcop Melchisedec”. În urma mediatizării existenței Centrului, comunitatea a fost sensibilizată, romașcanii venind în număr mare pentru a aduce copiilor multe cadouri, îmbrăcăminte, cărți, caiete, jocuri, dulciuri și jucării.

„Zâmbete colorate” de 1 iunie

Al treilea proiect a fost derulat cu ocazia zilei de 1 iunie, când tinerii impacttiști din cadrul C.N.R.V. au propus proiectul „Zâmbete colorate”. În cadrul acestuia, copiii din Centrul de zi „Episcop Melchisedec” au fost pictați pe față, au participat la un concurs de desene pe asfalt, finalizat cu premii. Membrii Impact au vrut astfel să organizeze un eveniment care să cuprindă activități distractive, în ziua de 1 Iunie - Ziua copilului, în Piața Unirii din orașul Roman. Cu această ocazie, nu numai copiii din Centrul de zi, ci toți copiii care au ieșit la plimbare în centrul orașului au putut să se bucure de pictură pe față, concurs de desene pe asfalt, desene pe foi de flipchart, baloane, dulciuri și jocuri. Proiectul a permis interacțiunea dintre copiii bebeficari și organizatori, dar și cu reprezentanții comunității locale, cu toții depășind astfel barierele discriminării și marginalizării.

În cadrul aceluiași eveniment a fost inclusă și o activitate de strângere de fonduri, în vederea organizării unei excursii în nordul Moldovei pentru copiii din cadrul Centrului de zi „Episcop Melchisedec” Roman.

Proiecte și în vacanța de vară

Anul trecut, copiii din Centrul de zi „Episcop Melchisedec” - Roman au beneficiat și de o excursie în vacanța mare, în ziua de 29

iulie, la Fălțiceni. Aici au vizitat trei instituții de cultură: Muzeul Apelor, Muzeul „Ion Irimescu” și Casa „Sadoveanu”, cât și trei centre spirituale aflate în împrejurimi: Mănăstirea Slatina, Mănăstirea Dragomirna și Parohia Hrețca. Excursia s-a putut realiza cu sprijinul pr. Vasile Liviu Mihăilă, de la Parohia Hrețca - Suceava, cât și al preotului Daniel Cojocaru, Parohia Mestești - Suceava, prin dăruirea de care au dat dovadă, fiind călăuzitorii noștri spirituali în aceste locuri mirifice.

Tradiția acestei excursii s-a păstrat și în vacanța mare a acestui an, când, în ziua de 22 iunie, copiii au mers la Mănăstirea Humor, la Mănăstirea Voronet, la Mănăstirea Slatina - unde au servit masa, după care au participat la slujba Vecerniei, finalizând cu vizitarea Cetății Neamțului, într-o atmosferă frumoasă de joacă și bucurie.

Cea mai mare bucurie copiii au trăit-o, însă, în tabăra gratuită de la mare, la Constanța, unde au stat 10 zile, în luna august a anului 2009, prin bunăvoința Preasfințitului Episcop Ioachim Băcăuanul, ce a discutat cu IPS Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, posibilitatea oferirii de cazare și masă copiilor din cele două Centre sociale din subordinea Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, cu sediul la Roman, respectiv Bacău. Această tabără a fost pregătită în amănunt și coordonată de către pr. Marius Iacobeanu, inspector pe probleme sociale din cadrul Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. Copiii din aceste centre au beneficiat de un program diversificat, îmbinându-se în mod plăcut distracția cu rugăciunea, bucuria cu meditația, relaxarea cu divertismentul.

Din fericire și spre slava lui Dumnezeu, copiii vor beneficia și anul acesta de o tabără gratuită la mare, tot prin bunăvoința și cu sprijinul Preasfințitului Episcop Ioachim Băcăuanul. (Pr. Cătălin - Gheorghită CREȚU, Asistent Social al Protopopiatului Roman)



Copiii de la Centrul de zi „Episcop Melchisedec”, în excursie la Mănăstirea Humor (22 iunie 2010)

Spre deosebire de liceele de alte profile, cei care au susținut examenul de admitere la Seminarul Teologic Ortodox din Roman au trebuit să susțină, pe lângă proba scrisă teoretică, și o proba orală.

BISERICA ȘI ȘCOALA



Admitere la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe“ din Roman

În zilele de 15 - 16 iunie 2010, la Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Gheorghe“ din Roman s-a organizat, cu binecuvântarea PS Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, prima sesiune a examenului de admitere pentru anul școlar 2010 - 2011.

Pentru prima sesiune de admitere s-au înscris 44 de candidați pentru 60 de locuri vacante, 29 dintre ei fiind din județul Bacău, ceilalți 15 fiind din județul Neamț.

Candidații, cu firești emoții, au pășit pentru prima dată pragul Seminarului Teologic Ortodox „Sf. Gheorghe“ din Roman, unde au susținut examenul de admitere, după ce s-au pregătit intens, îndrumați fiind de preoții din parohii și de profesorii de religie, pentru a-și

urma chemarea de a deveni teologi și viitori slujitori ai Bisericii.

Examen de admitere

Spre deosebire de liceele de alte profile, cei care au susținut examenul de admitere la Seminarul Teologic Ortodox din Roman au trebuit să susțină, pe lângă proba scrisă teoretică, și o proba orală, ce a constat în verificarea dicției (în rostirea unei rugăciuni), verificarea aptitudinilor muzicale (prin intonarea unui cântec bisericesc sau patriotic), verificarea auzului muzical (prin luarea tonului după pian și prin intonarea gamei DO major), cât și verificarea simțului ritmic. La proba scrisă subiectele au fost elaborate după programa școlară de la disciplina Religie ortodoxă, pentru clasele a VII-a și a VIII-a.

În ziua de 18 iunie, conform metodologiei de examen, Inspectoratul Școlar Județean Neamț a validat rezultatele probelor de aptitudini, toți cei 44 de candidați fiind declarați admiși.

Pentru cei care, din binecuvântate pricini nu s-au înscris la prima sesiune de examen, Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Gheorghe“ din Roman, va organiza o a doua sesiune de admitere în perioada 5 - 9 iulie, în vederea ocupării celor 16 locuri rămase vacante. (pr. Gheorghe PALEU)

Premii pentru elevi, mulțumiri pentru profesori

Joi, 10 iunie, la Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Gheorghe“ din Roman, cu binecuvântarea Preasfântului Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, s-a desfășurat festivitatea de premiere a elevilor seminaristi care, în anul școlar 2009 - 2010, au obținut rezultate bune și foarte bune la învățătură și purtare.

În debutul manifestării, PC Pr. Sînică Palade, directorul Seminarului, a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru purtarea Sa de grijă manifestată față de instituția noastră și a ținut să sublinieze importanța acestui moment „un moment al bilanțului, când semănătorul se bucură de roadele muncii sale“.

Momentul premierii a fost unul încărcat de emoție, dar și de bucurie. Premiul I a fost obținut de elevii: Ghiniță Daniel (clasa a IX-a), Prepelită Ștefan (clasa a X-a), Gorbănescu Petru (clasa a XI-a), Grigoras Alexandru (clasa a XII-a) și Grăjdeanu Petru (anul de completare). S-au mai acordat, de asemenea, șapte premii II, șapte premii III și paisprezece mențiuni.

În cadrul aceleiași manifestări s-au oferit premii speciale și elevilor care au reprezentat Seminarul din Roman la Olimpiadele naționale. La Olimpiada națională de limbi clasice, elevul Ghiniță Daniel din clasa a IX-a a obținut premiul II la Limba greacă, iar la Olimpiada națională a seminariilor teologice, elevul Prepelită Ștefan din clasa a X-a a obținut mențiune la disciplina Studiul Noului Testament. Ceilalți elevi care au participat la olimpiade și au fost premiați sunt: Napa Bogdan (clasa a IX-a la Studiul Vechiului Testament), Antohi Bogdan (clasa a XI-a la Istoria Bisericii Ortodoxe Române) și Grigoras Alexandru (clasa a XII-a la Dogmatică).

Premiile oferite elevilor au constat în cărți, acordate din partea Centrului eparhial, din încredințarea Preasfântului Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, în speranța că acești tineri, care au manifestat interes față de studiul Teologiei, vor fi în continuare motivați să evolueze, atât intelectual cât și spiritual.

În finalul manifestării, PC Părinte director Sînică Plade a felicitat pe toți elevii pentru rezultatele obținute în anul școlar 2009-2010, mulțumind în același timp și tuturor cadrelor didactice și nedidactice pentru osteneala pe care o depun în a susține cu responsabilitate acest Seminar de tradiție și prestigiu din centrul Moldovei.

Fond de ajutorare a familiilor sinistrate la nivelul fiecărui protopopiat

La inițiativa și cu binecuvântarea PS *Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul*, Consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului a aprobat ca, din fondul de risc al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, să fie alocată suma de 5.000 de lei, la care se adaugă și materiale de construcții, pentru refacerea casei parohiale de la Sănduleni, grav afectată de revărsarea apelor. Tot la inițiativa PS *Episcop Ioachim Băcăuanul*, s-a hotărât înființarea de urgență, la nivelul fiecărui protopopiat din Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, a unui fond de ajutorare a familiilor sinistrate, ca urmare a situației grele provocată de inundațiile din ultima parte a lunii iunie. Ca și în cazul calamităților din anii anteriori, Centru Eparhial Roman, prin intermediul protopopiatelor, va interveni pentru ajutorarea comunităților care au fost lovite de furia apelor.



Prin Fundația „Episcop Melchisedec“, Centru de consiliere pentru tineri la Sascut

Cu binecuvântarea PS *Ioachim Băcăuanul*, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Sectorul Misiune și Filantropie, prin Fundația „Episcop Melchisedec“ - Filiala Bacău, va înființa un centru de consiliere și informare pentru tineri la Sascut, în cadrul Grupului Școlar Agricol „Jacques M. Elias“. Beneficiari direcți vor fi elevii între 10-19 ani din Protopopiatul Sascut, cu probleme de sănătate, dependență, relaționare etc. Beneficiari indirecti vor fi cadrele didactice, familia de origine, viitoarele familii pe care le vor întemeia tinerii, comunitatea. Coordonatorul activităților din acest centru va fi PC. Pr. *Miron Ionuț Constantin*. Printre obiectivele acestui centru se numără: însușirea de către tineri a unei perspective ortodoxe despre dragoste, intimitate și relațiile dintre tineri, consumul de alcool, droguri, sensibilizarea comunității cu privire la problemele sufletești ale tinerilor, prevenirea și combaterea factorilor care generează comportamente antisociale, formarea unor grupuri de suport pentru ajutorarea tinerilor cu probleme de dependență, accentuarea apropierii tinerilor de slujbele și învățătura Bisericii Ortodoxe, formarea unor ateliere de creație sau terapie prin artă pentru tineri, formarea unui grup de tineri cu inițiativă și efectuarea unor activități de voluntariat în comunitate. ■

Comunicat de presă:

Rugăciune și solidaritate creștină cu cei afectați de inundații

Preasfințitul *Ioachim Băcăuanul*, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a luat act cu tristețe de suferința abătută asupra familiilor care trăiesc pe Valea Siretului, ca urmare a inundațiilor provocate de râul Siret.

Fiind aproape de credincioșii greu încercați în aceste zile, așa cum a procedat de fiecare dată în astfel de situații, Centrul Eparhial de la Roman și-a propus trei direcții:

- s-a dat dispoziție ca toate casele praznicale din zonele afectate să fie puse la dispoziția credincioșilor evacuați, urmând ca aici să fie asigurată, din fondurile parohiile și a unor sponsori, o parte din hrana necesară acestora;

- preoților din zonele afectate de inundații li s-a dat dispoziția să fie aproape de credincioși, ajutând în același timp și autoritățile care se ocupă de evacuarea populației și rezolvarea situațiilor urgente apărute

- ca și în sanii anteriori, imediat după retragerea apelor, Arhiepiscopia Romanului și Bacăului se va implica, după posibilități, în refacerea locuințelor celor afectați de inundații, urmând ca, din fondul de risc, special creat pentru astfel de situații, să fie alocate sume de bani pentru familiile sinistrate.

De asemenea, pentru ajutoarea familiilor sinistrate de pe Valea Siretului, au fost deschise următoarele conturi:

Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, cod fiscal 2614040,
cod IBAN: RO02RNCB0198003318260001, deschis la BCR Roman

Și conturile de mai jos, deschise la Banca Italo Romena, agenția Bacău

în lei: RO23BITRBCIRON035639CC01

în euro: RO39BITRBC1EUR035639CC01

în dolari: RO61BITRBC1USD035639CC01

Câteva sute de copii s-au bucurat de ziua lor în și prin Biserică.

Cadouri și rugăciuni pentru copii

Cu binecuvântarea PS Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, în județul Bacău, s-au desfășurat mai multe activități, prin care, pe lângă rugăciuni de binecuvântare, copiii au primit dulciuri, hăinuțe și cărți.

Câteva sute de copii s-au bucurat de ziua lor în și prin Biserică. Pe lângă rugăciunile de binecuvântare, alături de părinți și dascăli, cei mici au primit cadouri constând în dulciuri, jucării și rechizite, cu prilejul unor slujbe religioase oficiate special de 1 iunie.

Astfel, la Biserica „Sf. Gheorghe” din municipiul Bacău, sub coordonarea directă a preotului paroh Vasile Radu, a devenit deja un obicei ca de Ziua Copilului să aibă loc rugăciuni urmate de împărțirea de cadouri pentru copiii. Și anul acesta, elevii invitați de la Școala nr. 10 din Bacău, precum și cei 22 de copii, care servesc în fiecare zi masa de prânz, pe toată durata anului școlar, la Cantina „Samarineanul Milostiv”, în cadrul programului de asistență socială și cateheză „Hristos împărașit copiilor”, care se derulează la această parohie, s-au rugat în biserică, iar la final au primit cadouri constând în icoane, dulciuri și alte bunătăți, oferite cu generozitate de oamenii cu suflet mare implicați în activitățile social-filantropice ale parohiei.

1 Iunie - Ziua copilului născut și nenăscut

Tot de Ziua Copilului, la Centrul de zi „Sf. Ioan Botezătorul” al Fundației „Episcop Mel-



Copiii au participat de 1 iunie la Marșul Vieții

chisedec” - Filiala Bacău, cei 21 de copii care participă la programul „after school” au primit din partea unor sponsori dulciuri și rechizite școlare, după care, începând cu ora 15.00, împreună cu coordonatorul centrului și voluntari, copiii au luat parte la „Marșul Vieții”, organizat de Asociația Studenților Creștini Ortodocși din România, filiala Bacău, în colaborare cu Arhiepiscopia Romanului și Bacăului, cu ocazia zilei de 1 Iunie - Ziua copilului născut și nenăscut.

Și la Onești, Ziua Copilului a fost serbată alături de Biserică. În Parcul Municipal, preoții din zonă au fost prezenți de 1 iunie, ca și în anii trecuți, împărțind dulciuri și icoane tuturor copiilor, inclusiv celor cu dizabilități de la Centrul Rezidențial „Alexandra”. Activități dedicate

celor mici s-au derulat și la Săscut, unde, elevii celor șapte școli din zonă, au participat la un concurs de eseuri „Crezul meu”, urmat de un altul de desene pe asfalt intitulat „Visul meu de copil”, după care, au primit cadouri constând în cărți, icoane și dulciuri oferite de Protopopiatul Săscut și Asociația „Provita”. La Roman, prin Biroul de asistență socială al Protopopiatului, au fost dăruite dulciuri și hăinuțe copiilor din următoarele centre sociale: Centrul de zi „Episcop Melchisedec”, Complexul „Romanița”, Centrul „Familia Mea, Școala Incluzivă”.

Toate aceste acțiuni s-au derulat cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. (pr. Ctin GHERASIM)

Biserica în sprijinul unui copil talentat

Impresionat de talentul tânărului George Ovidiu Rusu, elev la Liceul de Artă „George Apostu” din Bacău, PS Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului a dispus să-i fie acordată micului artist o bursă de studiu pe durata anilor de școală.

Un copil extraordinar de talentat, care deși este în clasa a V-a, desează la nivelul tinerilor din anii terminali de liceu. Un caz de abilități și înzestrări artistice mai rar întâlnite. Așa este caracterizat George Ovidiu Rusu, de pictorul Ioan Lăzureanu, profesorul său de desen de la Liceul de Artă „George Apostu” din Bacău. Membru al Uniunii Artiștilor Plastici de aproape două decenii, artist plastic consacrat al urbei băcăuane și nu numai, Ioan Lăzureanu crede că un talent precum cel al micuțului George Ovidiu apare rar în sfera artelor. „N-am mai întâlnit de multă vreme un asemenea elev la liceul nostru. A turnat Dumnezeu în el foarte mult talent. Este un copil deosebit, înzestrat cu har și de o modestie extraordinară. Am organizat deja o expoziție cu lucrările sale, și-l voi ajuta în continuare, cât îmi va sta în putință”, a mai spus profesorul băcăuan. „Abia a venit de la

Sănduleni și s-a integrat perfect în colectivitate. Este un copil de nota 10 la toate materiile”, a afirmat prof. Daniela Silvia Bârzu, director al Liceului de Artă din Bacău.



Impresionat de talentul său, de maniera în care pictează și de afinitățile evidente cu arta religioasă, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a hotărât, încă din primăvară, ca George Ovidiu Rusu, să primească o bursă de studiu și alte ajutoare din partea Bisericii. Pe lângă cei 400 lei acordați lunar până acum de parohia „Sf. Nicolae” din Bacău, George beneficiază, prin intermediul Biroului de Asistență Socială și Filantropie al Arhiepiscopiei, pe toată durata anului școlar și de o masă de prânz gratuită. „Vom continua să îl susținem pe toată durata anilor de studiu, pentru a-și putea perfecționa studiile și pentru a-și pune în valoare darurile pe care Dumnezeu i le-a dăruit”, a afirmat PS Episcop Ioachim Băcăuanul. (pr. Ctin GHERASIM)

Resfințirea paraclisului de la Spitalul de Psihiatrie din Roman

În după-amiaza zilei de prăznuire a Nașterii Sf. Ioan Botezătorul, la Spitalul de Psihiatrie „Sf. Nicolae” din Roman, a avut loc slujba de resfințire a paraclisului „Sf. Nicolae”. Ceremonia religioasă a fost oficiată, din încredințarea PS Episcop Ioachim Băcăuanul, de către părin-

tele protopop Florin Tuscanu, alături de un sobor de preoți. Construit sub coordonarea Ioan Antoci și sfințit în anul 1996, lăcașul de cult i-a avut în grijă, inițial, pe copiii de la Casa de Copii din Roman, instituție ce a funcționat în acest spațiu, până în anul 2006, când copiii au

fost mutați în module sociale. După trei ani, în aceeași locație au fost aduși personalul medical și bolnavii de la Spitalul de bolnavi psihiici cronici adulți Gădinti. Începând din iarna anului trecut, cu binecuvântarea PS Episcop Ioachim Băcăuanul, paraclisul „Sf. Nicolae” a fost refăcut de preotul Cătălin Crețu, asistent social al Protopopiatului Roman, cu scopul de a oferi asistență religioasă personalului medical și celor aproape 200 de persoane care activează actualmente în acest spital. (pr. Ctin.GHERASIM)

Cantina socială de la „Sf. Gheorghe”, la aproape un deceniu de funcționare

La Cantina „Samarineanul milostiv” de la Biserica „Sf. Gheorghe” din Bacău s-a așternut liniștea. Cei 22 de elevi nu mai alargă, la orele prânzului, spre ușa deschisă, de unde, în timpul școlii, îi îmbie zilnic aromele mâncărilor pregătite în bucătărie. Au încetat și rugăciunile domnești rostite, de luni până vineri, de cei pe care Hristos îi vede ca moștenitori ai cerului. A mai trecut un an în care oaspeții dragi de la „Samarineanul Milostiv” au dovedit că sunt și buni creștini și copii buni la învățătură. Pentru că mulți dintre ei au început să deprindă aici, în pridvorul bisericii, felul în care îl pot cunoaște pe Dumnezeu, nu doar prin studiu și prin lectură, ci și prin rugăciune și dragoste față de semenii.

Programul social filantropic, derulat de un deceniu la parohia „Sf. Gheorghe” BACĂU, sub coordonarea părintelui paroh Radu Vasile, cu binecuvântarea PS Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, s-a bucurat de susținerea consecventă a credincioșilor ce alcătuiesc parohia din zona Cornișa. O dovadă că băcăuanii sunt oameni cu o spiritualitate deosebită, impresionată de suferințele celor mai necăjiți dintre semenii, dispuși ca, din puținul lor, în ciuda prognozelor socio-economice, să-și manifeste credința lucrătoare. „Anul 2009 s-a dovedit a fi un an destul de costisitor pentru parohia noastră, prin executarea unor lucrări de pictură exterioară la biserică în valoare de 200.000 lei. Cu toate acestea, nu s-a renunțat la oferirea masei de prânz pentru cei 22 de elevi, proveniți din familii cu venituri modeste, copii care aparțin de cele două școli, nr. 10 și nr. 27, deoarece nu am dorit să întrerupem această tradiție frumoasă, consolidată la parohia noastră”, a declarat preotul Radu Vasile. Deși refuză să vor-



Beneficiarii serviciilor oferite de Cantina „Samarineanul milostiv”, primind binecuvântarea lui Dumnezeu de ziua lor, 1 iunie 2010

bească prea mult despre acțiunea derulată la biserică din Cornișa, cu implicații materiale și financiare deloc neglijabile, părintele paroh nu trece cu vederea generozitatea pe care credincioșii de aici, și numai, o manifestă față de copii cu posibilități reduse. „Dacă ne gândim la valoarea cheltuielilor pentru susținerea zilnică a acestei cantine, respectiv procurarea de alimente, pregătirea hranei, căldură, lumină etc, acestea sunt destul de importante, ajungând la peste 35.000 lei într-un an școlar. Bunul Dumnezeu ne-a ajutat, prin dărnicia enoriașilor noștri și a sponsorilor, în mod constant familiile Nechita și Otto, dar și alții, cum ar fi cei de la Eon Electrica s.a.m.d., pentru care, în numele parohiei și al copiilor de la «Samarineanul milostiv», le mulțumim și rugăm pe

Mântuitorul Hristos să le dăruiască sănătate și spor în activitățile pe care le derulează”, a mai spus pr. Radu.

Cu toate că greutățile nu ocolesc comunitatea băcăuană, părintele de la Sf. Gheorghe are speranța că acțiunile de milostenie vor continua și în anii viitori, acestea fiind considerate parte integrantă din viața parohiei. „Așa cum am spus și în alte ocazii, parohia noastră manifestă această grijă pentru copiii sărmani, mai ales că ei sunt fiii noștri spirituali, iar cele două școli sunt în raza noastră de activitate. Rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne dea puterea ca în anul școlar ce urmează, 2010-2011, să continuăm această frumoasă tradiție”, a conchis părintele Radu Vasile. (pr. Ctin GHERASIM)

Constituirea Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului

În sala de ședințe a Centrului Eparhial Roman a avut loc luni, 28 iunie, ședința de constituire a noului Consiliu eparhial al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului pentru mandatul 2010-2014. Ședința a fost prezidată de Preașfântul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Noii membri ai Consiliului eparhial sunt: pr. Costică Busuioc, pr. Ioan Palur, pr. Ionel Doru, dl. prof. Laurențiu Dan Leoreanu, dl. notar Sorin Tudor, dl. ing. Costel Otto, dl. ing. Costel Răducanu, dl. ing. Dumitru Marius Chiribău, dl. ec. Constantin Custură. Acestora li s-au adus la cunoștință atribuțiile pe care le au în cadrul organului executiv al Adunării eparhiale. Membrii mireni au fost îndemnați să aibă o prezență activă în ceea ce privește problemele discutate la fiecare ședință. Ședința de constituire a fost în același timp și prima ședință de lucru, încât pe ordinea de zi s-au aflat mai multe hotărâri, între care unele privitoare la implicarea în ajutorarea familiilor afectate de inundații, hotărâri de ordin administrativ-canonice, economic și patrimonial.

Pe lângă membrii propriu-ziși ai Consiliului, la întâlnire au mai participat *părintele Ioan Gherasimescu*, vicar-administrativ al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, părintii consilierii și inspecții de la Centrul eparhial, cât și protoiereii celor șase protopopiate din cuprinsul Eparhiei, Conform Statutului pentru Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române. Consiliul eparhial este organul executiv al Adunării eparhiale și are în competență problemele bisericesti: administrative, culturale, social-filantropice, economice, patrimoniale și fundamentale pentru întreaga eparhie. Consiliul eparhial se compune din nouă membri, trei clerici și șase mireni, aleși pentru patru ani de Adunarea eparhială dintre membrii ei. Președintele Consiliului eparhial este chiriarhul locului sau locțiitorul desemnat canonic și poate convoca consiliul ori de câte ori este nevoie, acesta fiind legal constituit cu prezența a cel puțin a două treimi din numărul membrilor săi și luând hotărâri cu votul a jumătate plus unu. (pr. Ctin GHERASIM)



Ortodoxia românească alături de statul italian în probleme religioase

Va fi sau nu expus crucifixul în locurile publice? Această întrebare își caută răspuns în condițiile în care la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) s-a judecat, pe 30 iunie 2010, recursul statului italian în legătură cu dreptul de expunere a crucifixului în locurile publice. În această situație, Patriarhia Română, care în prezent are peste un milion de credincioși ortodocși români în Italia, susține demersul actual al autorităților italiene și își reiterează poziția de dezaprobare a hotărârii CEDO, poziție exprimată public încă din data de 20 noiembrie 2009, pe care o redăm în cele ce urmează, într-o formă concentrată.

„Patriarhia Română consideră nedreaptă hotărârea CEDO din luna noiembrie 2009, prin care statul italian era obligat să elimine crucifixele din școlile publice, deoarece constituie un atentat la adresa identității religioase-spirituale a poporului italian și, implicit, a majorității cetățenilor europeni. Prin astfel de hotărâri se exprimă o tendință de exilare a re-

ligiei în spațiul privat și de negare a rolului creștinismului în societate, așa cum se întâmpla în timpul regimului comunist din Europa răsăriteană, când o minoritate ideologică totalitară obstrucționa și chiar persecuta credința, tradiția și cultura majorității populației creștine. Fundamentul creștin al Europei nu este doar o simplă rădăcină a acesteia, ci o matrice axiologică sau valorică inconfundabilă, care s-a imprimat în cultura și civilizația europeană ca atitudine de apărare și promovare a demnității și libertății umane, ca receptivitate față de valorile universale. Apreciem că o societate nu poate exista fără simboluri, iar dacă simbolurile creștine religioase devinente simboluri naționale culturale laice, purtătoare de valori umane universale, vor fi excluse din spațiul public, simboluri de altă natură (comercial-consumiste) le vor lua locul, ca urmare a pierderii identității culturale naționale“, se arată în comunicatul Patriarhiei Române. (pr. Ctin GHERASIM)

Calapodești, punct de referință pe harta Ortodoxiei

Satul Calapodești a intrat în circuitul valorilor spirituale ortodoxe universale datorită Sfântului Antipa, născut pe aceste meleaguri și care, pentru sfințenia vieții sale, este cinstit astăzi de toată Ortodoxia



„De când s-a deschis mănăstirea de la Calapodești închinată Sfântului Antipa, născut pe aceste meleaguri, se serbează aici două hramuri. Mai întâi cel din 10 ianuarie, când este prăznuit Sfântul Antipa, și, al doilea hram, când iarăși se face pelerinaj, în Duminica Tuturor Sfinților Români, care urmează după Duminica Tuturor Sfinților“, ne-a explicat PS Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Ierarhul de la Roman a fost prezent la Calapodești anul acesta, în ziua celui de-al doilea hram, pentru a se ruga alături de credincioșii acestei regiuni, dar și pentru a „avea o discuție cu personalități ale vieții publice din cadrul județului Bacău pentru ajutorarea acestei zone, care, deși bogată spiritual, este defavorizată material“, a precizat PS Părinte Episcop Ioachim.

Viitor loc de pelerinaj panortodox

Se dorește ca la Calapodești, în viitor, să se dezvolte un centru de pelerinaj internațional, în colaborare cu alte state ortodoxe, în care Cuviosul Antipa se bucură de o cinstire deosebită. „Cu ajutorul Bunului Dumnezeu intenționăm ca, în viitorul apropiat, să aducem în satul natal al Cuviosului Antipa, delegați din partea Bisericii Ortodoxe Ruse și a celei Grecești, țări în care cultul Sfântului s-a împriyat cu mult înainte de a fi cunoscut la noi. Sfântul Antipa este cinstit și recunoscut în toată Ortodoxia“, a precizat PS Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul. După cum se știe, Sfântul Antipa de la Calapodești este singurul român athonit prăznuit de Biserica Ortodoxă Română, Biserica Ortodoxă Rusă și Sfântul Munte Athos, care a fost trecut în rândul sfinților printr-o canonizare spontană, venită îndată după trecerea sa la cele veșnice, ceea ce constituie și un temei pentru recunoașterea sfințeniei sale de către biserica

strămoșească. Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat pe Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești în anul 1992. Iar PS Ioachim Băcăuanul a scris slujba acestui sfânt, care se citește în biserică în ziua de 10 ianuarie.

Cinstirea Sfântului Antipa, românul de la Valam

Sat de răzeși, datând din vremea lui Ștefan cel Mare, actualmente cu doar câteva zeci de familii, Calapodești revine, încetul cu încetul, în atenția creștinilor din întreaga lume ortodoxă, datorită Cuviosului Antipa. Sfântul Antipa este cinstit în această parte a Bacăului nu doar la 10 ianuarie, ci și în Duminica Tuturor Sfinților Români. De la un an la altul, numărul celor dornici să ajungă pe meleagurile în care a văzut lumina zilei românul de la Valam a început să crească.

Anul acesta, la trecerea celor două săptămâni după Rusalii, la Calapodești, cu prilejul hramului, „a fost o slujbă deosebită. Ceea ce a impresionat a fost faptul că au venit foarte mulți credincioși, din toate zonele județului Bacău și nu numai. Alături de noi și de credincioșii locului, s-au aflat la Calapodești și un număr mare de preoți, atât din eparhia noastră, cât și din Episcopia Hușilor și Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei. Aceasta demonstrează că evlavie pentru Sf. Antipa și pentru locul unde el s-a născut s-a imprimat în sufletele credincioșilor din toată această parte a Moldovei“, a declarat PS Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, exprimând dorința de a aduce acasă o parte din moaștele Sfântului Antipa. Astfel satul Calapodești va deveni loc de pelerinaj pentru toți cei iubitori de sfinți și de Dumnezeu. În prezent, la Mănăstirea Calapodești se păstrează de la Sf. Antipa crucea de duhovnicie pe care a folosit-o Sfântul.

Lucrări prin mijlocirea Sfântului și ajutorul lui Dumnezeu

Totodată, prezenți la eveniment, reprezentanții autorităților centrale, județene și locale și-au exprimat convingerea că vor găsi metode de a contribui la finalizarea lucrărilor de construcție la biserica Sfântului Antipa, ce va întregi complexul monastic care se construiește la Calapodești.

Noul ansamblu, care se ridică, cu binecuvântarea și sub îndrumarea PS Episcop Ioachim Băcăuanul, de către pr. stareț Pahomie Parfene, va cuprinde casa arhierescă, trapeza mare, chiliile pentru călugări și camere de cazare pentru oaspeți.

„De când am pornit șantierul, Sf. Antipa ne-a ajutat foarte mult. Se întâmplă adesea ca înainte de a plăti constructorii să nu avem nici un ban în vistieria mănăstirii. Însă, prin mijlocirea Sfântului și ajutorul lui Dumnezeu, reușim să ne achitam de obligații. Nu am rămas niciodată cu mai mult sau mai puțin“, a declarat protos. Pahomie Parfene. Programul liturgic de la Mănăstirea Calapodești este următorul: Cele șapte Laude au loc în fiecare zi, iar Sfânta Liturghie se oficiază miercuri, vinerea, sâmbăta, duminică și în sărbători. Obștea este formată din cinci monahi.

„Îl așteptăm să vină «acasă»“

Credincioșii care au venit la Calapodești de sărbătoarea celui de-al doilea hram au mărturisit faptul că au mare evlavie la Sf. Antipa, dar sunt legați și de locurile în care acesta a viețuit. „Am auzit de Sf. Antipa în urmă cu cinci ani, când am ajuns aici pentru prima dată. De atunci vin aici măcar de două ori pe an.“, a declarat Vlad Pușcută, 19 ani din București. „Atât eu, cât și copiii mei avem mare evlavie la Sf. Antipa de la Calapodești, care a fost luminat de Dumnezeu cu puterea Sfântului Duh și îl așteptăm să vină «acasă»“, a spus Elena Apostol. (pr. Ctin GHERASIM)

Delimitarea în timp și spațiu sunt coordonate esențiale ale intrării lui Hristos în istorie, iar despre Pilat dau mărturie chiar și istoricii romani.

DOSAR

Cu Dumnezeu prin istorie

De peste șaisprezece secole, creștinii ortodocși rostesc în Sfânta Biserică, stâlp și temelie a adevărului (cf. I Tim.3,15), în cadrul Sfintei Liturghii, al Sfințelor Taine și ierurgii, la școală sau în casele lor, neîncetat și neschimbat, Crezul, cea mai concisă și clară expunere a adevărilor fundamentale vindecătoare și mântuitoare ale credinței noastre ortodoxe, formulată sub înrâurirea Duhului Adevărului (cf. I Ioan 4, 6) de cei 318 Sfinți Părinți de la Sinodul I ecumenic de la Niceea (325) și completată de cei 150 de Sfinți Părinți de la Sinodul al II-lea ecumenic, ținut la Constantinopol, în 381.

În Simbolul Credinței se transmite în chip tainic, prin harul Duhului Sfânt, darul credinței celei adevărate, neschimbate și nepătate, de la părinți la copiii.

Cele douăsprezece articole ale Crezului ne duc cu gândul la cei doisprezece Apostoli, care au vestit Evanghelia la toată făptura (cf. Mc. 16,15), până la marginile lumii, împlinind porunca Mântuitorului Iisus Hristos. Începând cu doxologia adusă Tatălui Ceresc, Cel necreat Care a creat toate, Proniatorul Ce trimite pe Fiul Său Unul Născut, duh din duh din veșnicie (cf. Ioan 4,24), la plinirea vremii, în lume, din iubire de oameni (cf. Ioan 3,16) pentru vindecarea, dezrobirea și mântuire noastră, lucrare pe care o continuă Duhul Sfânt în Biserica cea plină de Treime. Toate se întemeiază pe revelația dumnezeiască, de care Dumnezeu a binevoit să ne împărtășim prin Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție și conturează, în esență, planul mânturii umanității de către Dumnezeu cel Unul în ființă și întreit în persoane, fiind, totodată, dovadă supremă a infinitei Sale iubiri jertfelnice pentru noi.

Coordonate esențiale ale intrării lui Hristos în istorie

Ceea ce ne atrage atenția în formularea Crezului, dincolo de folosirea termenului patristic homousios pentru relația din veșnicie dintre Dumnezeu-Tatăl și Dumnezeu-Fiul, care deși nu este biblic este pe deplin justificat scripturistic și de menționarea doar a unei singure taine a Bisericii și anume Botezul, este singurul nume propriu pe care îl găsim menționat în articolul al VI-lea și anume acela a lui Pilat din Pont, reprezentantul Cezarului.

Considerăm că este relevant să înțelegem rațiunea acestui fapt. Împăratul Cerurilor coboară în intimitatea noastră în chip tainic și minunat pe pământ, aducând flacăra iubirii dumnezeiești celor care se așezau în latura și în umbra morții păcatului (cf. Isaia 9,1), singura care ne poate lumina calea spre veșnicie. Hristos Domnul ne îndeamnă să dăm Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu, dar este evident că nu putea să existe o reciprocitate la nivelul păgânului idolatru dor-

nic de autodivinizare, cu toate că sutașul pare să fie tocmai acea excepție ce ne arată că, dacă vrei, întâlnirea cu Dumnezeu te poate schimba radical și definitiv. Numele lui Pilat este legat de procesul infam al Mântuitorului, de judecata acestei lumi căreia Dumnezeu-Omul i se supune, fără a refuza paharul suferinței, singurătatea trădării, coroana de spini sau crucea de pe umeri și moartea tocmai pentru a-i arată micimea și neajunsurile. Era nevoie de asta mai ales că uneori dreptatea era pusă chiar deasupra vieții, după cum o arată chiar Legea Talionului (cf. Deut.19.21).

Și totuși, Sfinții Părinți iluminați de Sfântul Duh au amintit din rațiuni apologetice pe Pilat, alături de cărtitorii iudei, tocmai pentru a ști în care Hristos trebuie să credem, pentru a nu cădea în mâna hristoșilor mincinoși. Deci singurul și unicul Hristos adevărat, Fiul lui Dumnezeu celui Viu, Mesia nu poate să fie decât acela arătat de Duhul Adevărului și acesta este Iisus Hristos, Cel răstignit la Ierusalim în timpul guvernării procuratorului roman Pontiu Pilat. Delimitarea în timp și spațiu sunt coordonate esențiale ale intrării lui Hristos în istorie, iar despre Pilat dau mărturie chiar și istoricii ro-

mani. Mai mult decât atât, Sfinții Părinți se arată profunzi cunoscători ai gândirii acestui veac, în care mulți s-au îndoit de existența istorică reală a Mântuitorului, dar nu aveau niciun dubiu despre existența unui procurator, Pilat din Pont, din timpul domniei lui Tiberiu Cezar!

Prin Crez, Biserica ne ajută să evităm relativismul moral

Pe de altă parte, Pilat este simbolul păgânilor și al necredincioșilor. Legile romane sunt considerate și astăzi între realizările remarcabile ale civilizației umane, fiind la baza multora din legile statelor laice moderne. Cu toate acestea, atunci când o lege, fie ea și cea romană, găsește vinovat pe Cel fără de vină, Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii, ea se compromite iremediabil. În mod paradoxal, chiar eșecul acestui simulacru de proces arată, o dată în plus, necesitatea jertfei Celui ce a plecat Cerurile.

Inspirat spunea cineva că Dumnezeu râde de legalismul nostru! În Pilat sunt stigmatizate toate acele legi, împreună cu autorii și executorii lor, care, în numele unor idealuri, de altfel nobile, se dovedesc pline de cinism și inconsecvență, după cum o arată gestul spălării mâinilor și eliberarea lui Barabas. Conducătorii sunt întotdeauna responsabili față de puterea care li s-a dat, aflându-se în permanență între Dumnezeu și oamenii.

Prin Crez, Biserica ne ajută să evităm și să înfruntăm relativismul moral, fiind asemenea unui far ce arată în permanență nouă, tuturor, drumul întoarcerii noastre acasă, în bratele Tatălui Ceresc asemenea fiului risipitor. (pr. drd. Ciprian BURCĂ)



„Poporul nostru este un neam de sfinți“

Sărbătoarea Sfinților Români a fost instituită de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în anul 1992. Tot atunci a fost stabilită ca dată pentru prăznuirea acesteia, a doua duminică după Rusalii. Această Duminică a devenit ziua în care sunt cinstiți sfinții români cunoscuți și necunoscuți.

În calendarul creștin s-a înscris, dintru început, numele unor daco-romani, care au mărturisit și apărât dreapta-credință. Unii dintre ei au fost binecunoscuți și pretuiți pentru viața lor desăvârșit creștină, fiind canonizați adesea de alte Biserici decât cea națională și de alte neamuri, ceea ce demonstrează caracterul de universalitate al sfințeniei.

Din anii 1950-1965 s-au făcut primele canonizări în Biserica noastră, oficializându-se ceea ce s-a numit „canonizarea spontană, prin evlavia populară“.

În cele ce urmează, într-un interviu acordat pentru publicațiile Lumina, ale Patriarhiei Române, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, explică semnificațiile Duminicii închinată Tuturor Sfinților Români, precum și condițiile care trebuie îndeplinite la canonizarea unui sfânt.



PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, membru în Comisia liturgică a Sfântului Sinod al BOR, a alcătuit, până în prezent, slujbele a 20 de sfinți români

Preasfințite Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, ce prăznuim în duminica a doua după Rusalii?

S-a stabilit încă de multă vreme în Biserica de către Sfinții Părinți ca prima duminică după Rusalii să fie închinată tuturor sfinților creștinătății. Însă, datorită faptului că în Ortodoxie Bisericile sunt organizate după popoare, după culturi, s-a statomicit, în ultimul timp, să fie și o duminică a sfinților fiecărui neam. Această duminică urmează după Duminica Tuturor Sfinților. Astfel, fiecare popor ortodox are duminica sfinților din neamul său. Așa putem vorbi despre duminica închinată sfinților din Grecia, sfinților Atonului, sfinților Bisericii din Rusia.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a considerat că este un lucru important să fie o sărbătoare specială închinată sfinților români, deoarece creștinismul nostru este apostolic. De când Sfântul Apostol Andrei a însământat cuvântul Evangheliei lui Hristos în părțile noastre, în Dobrogea, au rodit generații după generații de creștini. Și, iată, acum ne bucurăm că poporul român a dat naștere, cu fiecare generație, unor noi sfinți. O parte dintre acești sfinți ai neamului au fost păstrați de conștiința Bisericii. Astfel, celor mai mulți dintre ei le cunoaștem nu numai numele, ci și cum și-au trăit viața, cum și-au modelat-o după poruncile Evangheliei lui Hristos, după canoanele Bisericii, după tradiția primită de la înaintași. Deci am putea spune că poporul nostru este un neam de sfinți, un popor care a fost răstignit de mai multe ori în istoria sa și a înviat datorită rugăciunilor sfinților - pentru că sfinții sunt rugători la Dumnezeu pentru neamul lor.

„Sfinții provin din toate categoriile sociale“

Ce înaintași ai noștri au primit sfințenia?

Sfinții provin din toate categoriile sociale. Aceștia se află în toate treptele sau în toate celele de sfinți. Primii și cei mai cinstiți sunt martirii. Având un creștinism primar, poporul nostru are și martiri din primele veacuri creștine. Sunt cunoscuți martirii dobrogeni, dar și alți martiri, din celelalte regiuni ale pământului străbun. La aceștia se adaugă sfinții cuvioși, ierarhi, voievozi (mai puțini decât la alte popoare, unde s-au canonizat mai ușor unii voievozi, boieri și oameni cu privilegii și responsabilități în societate), mame creștine, călugări și călugărițe. Dar poporul român are și foarte mulți sfinți anonimi. Nu întâmplător, în 1986, s-au descoperit la Mănăstirea Neamț, chiar sub alea care ducea spre biserică, moaștele unui sfânt rămas încă necunoscut.

Un argument în favoarea existenței unei vieți spirituale intense pe teritoriul patriei noastre poate fi remarcat și în numărul mare de toponime și hidronime românești, care fac trimitere la nume de sfinți sau la cei care s-au nevoit pe aceste meleaguri. Părintele Ioanichie Balan, când a scris cartea „Vetre de sihăstrie românească“, în capitolul dedicat toponimiei și hidronimiei românești, a remarcat că sunt foarte multe denumiri de acest tip: „La cruce“, „La chilia“, „Poiana sihastrului“, „Poiana lui Pahomie“, „Păraul lui Chiril“ s.a.. Chiar dacă noi nu cunoaștem pe cei care au sihăstrit într-o anumită zonă, a rămas în tradiție că acolo a fost, cândva,

o chilie de călugări, a cuiua care s-a retras în sihăstrie pentru a trăi viața în Hristos, după Evanghelie, viața filocalică, în liniște. De altfel, Sfântul Mitropolit Dosoftei, în „Didahiile“ sale, unde vorbește despre viața și petrecerea sfinților, spune că pădurile Carpaților mișunau de călugări. Nu știm câți dintre aceștia nu vor fi fiind sfinți, căci despre mulți dintre aceia care s-au retras în munți, în peșteri, numai Dumnezeu știe cum au trăit și cum au murit. Din poporul român s-au ridicat și foarte mulți eroi, a căror nume le știe doar Dumnezeu, dar Biserica îi consideră înscrisi în cartea cerurilor, rugători pentru neamul nostru.

Cum se manifestă cinstirea credincioșilor români față de sfinți?

Poporul nostru are o evlavie deosebită pentru sfinți. Se cunosc mari pelerinaje, emblematice pentru spiritualitatea poporului român. Astfel, putem vorbi despre cunoscutul pelerinaj la moaștele Sfântului Dimitrie cel Nou, ocrotitorul Bucureștilor, la Sfânta Parascheva de la Iași - acesta fiind unul dintre cele mai mari din întreaga țară -, pelerinajul din Suceava, la Sfântul Ioan cel Nou, apoi altele: la Sfânta Filofteia de la Argeș, Sfântul Iosif de la Partoș, Sfântul Calinic de la Cernica. Au apărut, mai recent, moaștele ale unor sfinților dobrogeni - cum sunt Sfinții martiri de la Niculițel și, mai nou, Sfinții Epictet și Astion - la care s-au instituit noi pelerinaje. De o amploare mai mică sunt pelerinajele la Sfântul Teodosie de la Brazi, la Sfântul Onufrie de la Vorona - ale cărui moaște, după canonizare, s-au scos din cimitirul Mănăstirii de la Vorona, fiind puse spre închinare -, la Sfântul Gheorghe de la Cernica, la Sfântul Grigorie

Foarte binevenită este inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel de a lega prăznuirea sfinților români de hramurile mănăstirilor unde aceștia și-au dat obștescul sfârșit sau unde sunt moaștele lor.

INTERVIU

Primele canonizări de sfinți români

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa din 28 februarie 1950, a făcut începutul canonizării sfinților de origine românească, hotărând:

a) Introducerea în întreaga noastră Biserică a cultului Sfântului Ioan Valahul, (cu zi de pomenire la 12 mai), precum și introducerea sau recunoașterea formală a cultului local al unor martiri ai Ortodoxiei românești din Ardeal și al unor ierarhi români cu viață îmbunătățită, și anume (în ordinea vechimii lor):

b) Cuviosul Părinte Iosif cel Nou de la Partos, mitropolit al Banatului din sec. XVII (între 1650-1653), cu zi de pomenire la 15 septembrie; sfințele sale oseminte se păstrează azi la catedrala mitropolitană din Timișoara;

c) Mitropolitii Iorest (Ilie) și Sava Brancovici ai Ardealului, din sec. XVII, amândoi cu titlul de „mărturisitori” și zi comună de pomenire la 24 aprilie. Au suferit pentru apărarea Ortodoxiei Românești din Ardeal; cel dintâi a murit la mănăstirea Putna la 12 martie 1678, iar al doilea în aprilie 1680;

d) Cuvioșii ieromonahi Visarion Sarai și Sofronie din Cioara și drept-credinciosul țaran Oprea Nicolae (Miclăuș) din Săliștea Sibiului, toți trei luptători împotriva unirii religioase cu Roma, în sec. XVIII, vor fi cinstiți cu titlul de „mărturisitori” și cu zi comună de pomenire la 21 octombrie (ziua Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania);

e) Sf. Ierarh Calinic Cernicanul, staret al mănăstirii Cernica de lângă București, cu zi de pomenire la 11 aprilie (moaștele sale se află la mănăstirea Cernica, unde a fost înmormântat). (sursa: <http://www.crestinortodox.ro>)



„Cuvântul dumnezeiesc pe pământul românesc a odrăslit iar Biserica străbună cu Sfinți a împodobit, vrednici luptători s-au arătat Mucenicii și Mărturisitorii care pentru Hristos viața și-au jertfit iar Cuvioșii și Pustnicii întru nevoițe urmând calea Domnului chipuri îngerești au dobândit, Arhieriei și Preoții neîncetat vestind Cuvântul Evangheliei au mărturisit, iar binecredincioșii Voievozi Bisericii au înălțat și cu dreptslăvitorii creștini cu râvnă și jertfelnicie credința ortodoxă și țara au apărât, toate cetele Sfinților împreună rugați pe milostivul Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.” (Troparul Sfinților Români)

și construim o mănăstire în satul său natal, îi cântăm troparul, condacul și slujba în ziua de pomenire, construim paraclise închinat lui, facem fundații și asociații în cinstea Sfântului Cuvios. Aceasta este o manieră de dezvoltare a cultului unui sfânt într-o regiune anume. Așa se face și pentru ceilalți sfinți mai noi - cum se întâmplă la Mănăstirea Putna și în toată Moldova, în ceea ce privește cultul bine-credinciosului voievod Ștefan cel Mare și Sfânt, al Sfântului Daniil Sihuștriu în părțile Sucevei, al Sfântului Leontie de la Rădăuți. La aceștia se adaugă Sfinții nemțeni.

Foarte binevenită în acest sens este inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, de pe vremea când era Mitropolit al Moldovei, de a lega prăznuirea sfinților români de hramurile mănăstirilor unde aceștia și-au dat obștescul sfârșit sau unde sunt moaștele lor. De exemplu, la Mănăstirea Secu, care are hramul „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul” (29 august), s-a fixat ziua de 30 august ca dată de prăznuire a Sfântului Mitropolit Varlaam, care este înmormântat în această mănăstire, cât și a Sfântului Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului. Sărbătoarea acestor sfinți români recent canonizați a fost fixată imediat după hram, când de obicei se face slujba ctitorilor acelei mănăstiri, dând astfel posibilitatea cred-

incioșilor veniți la hramul istoric să se închine și noilor sfinți, amplificând astfel cultul acestora.

Mai sunt astfel de exemple de Sfinți nemțeni, a căror prăznuire este legată de marile praznice de la mănăstiri. De exemplu, la hramul Mănăstirii Sihla (Schimbarea la față - 6 august), unde foarte mulți credincioși merg în pelerinaj, a doua zi este serbată Sfânta Teodora de la Sihla. Ceea ce face ca în acea perioadă să fie un pelerinaj amplu în acea zonă. Sărbătorile sfinților nemțeni încep la Mănăstirea Neamț, cu cinstirea Sfântului Cuvios Ioan Hozevitul de la Neamț (5 august). Așadar, s-a căutat ca sfinților să li se amplifice cultul și legându-i de mănăstiri la care sunt tradiționale pelerinajele.

Care este cel mai important mod de amplificare a cultului sfinților?

Cel mai important mod de amplificare a cultului sfinților constă în săvârșirea privegherii, a acatistelor și a paracliselor. Nu este suficientă promulgarea canonizării unui sfânt, care de altfel se face după o cercetare științifică conformă unor criterii de canonizare. Dosarul pentru canonizare este înaintat comisiilor Sfântului Sinod și abia după aceea Sfântul Sinod, întrunit în ședință, aprobă canonizarea și proclamarea sfântului respectiv. Aceasta este partea, să zicem, de început, însă nu este suficientă. Apoi se prezintă

➔ Dascălu. Astfel se împrăziară și cultul sfinților care au fost canonizați în ultimii ani.

Prăznuirea sfinților români, legată de hramul marilor mănăstiri

➔ În eparhia Preasfinției Voastre s-a nevoit Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești. Cum s-a dezvoltat cultul acestui sfânt cuvios?

Sf. Antipa de la Calapodești este cunoscut ca sfânt în toată Ortodoxia, cinstit în Grecia și în Rusia. Moaștele lui sunt acolo unde și-a dat obștescul sfârșit, la Mănăstirea Valaam din nordul înghețat al Rusiei. Îi dezvoltăm cultul în eparhie citindu-i acatistul o dată pe săptămână,

Românii au conștiința că în acest pământ se află osemintele celor care au murit pentru credință, pentru neam, pentru glie.



→ icoana la proclamarea sfinților, după aceea se cântă slujba și aceasta intră în tradiția poporului și în tradiția liturgică a mănăstirilor și a parohiilor. Astfel se amplifică cultul și evlavia pe care o avem pentru acești sfinți ai neamului.

O altă modalitate de amplificare a cultului sfinților este zugrăvirea chipului lor în biserici. În ultimii douăzeci de ani s-au construit foarte multe biserici, trei-patru mii, ceea ce poate fi privit și ca o oportunitate de a prinde în desfășurătorul iconografic al bisericilor icoanele unor sfinți nou canonizați. Unele dintre aceste biserici au fost închinare unor astfel de sfinți, primind hramuri noi.

„Poporul ține mult la sfinții neamului, așa cum ține și la eroii neamului“

De ce trebuie să-i cinstim pe sfinții români?

Evident că avem o evaluare mai mare la sfinții neamului, pentru că sunt aproape de tradiția noastră, au trăit cum trăim și noi în Biserica noastră, au respectat aceleași cutume care împodobesc Ortodoxia. Astfel se atașează credincioșii noștri de sfinții români, dar n-aș putea spune că îi neglijează pe ceilalți sfinți din Biserica Universală.

Poporul ține mult la sfinții neamului, așa cum ține și la eroii neamului, pentru că ei sunt și eroii credinței. Românii au conștiința că ei își duc viața sub arborele libertății, care este udat de sângele martirilor. Au conștiința că în acest pământ se află osemintele celor care au murit pentru credință, pentru neam, pentru glie. Poporul român a fost statomnic evlavios.

Sunt propuși spre canonizare și alți sfinți români?

Da. Spre exemplu, în părțile Moldovei, încă nu s-a înaintat dosarul de canonizare către Sfântul Sinod, dar pregătim slujba Sfântului Irinarh Rosseti, ctitorul Bisericii „Schimbării la Față“ de pe Muntele Tabor, unde este și înmormântat. Dar Sf. Irinarh este și ctitorul Mănăstirii Horaita din județul Neamț. Slujba acestui sfânt este cea mai recentă dintre cele pe care le-am alcătuit până acum. De asemenea, se lucrează și la alcătuirea dosarului de canonizare a Sf. Irinarh de la Horaita. Fiecare eparhie are o comisie liturgică care cercetează toate propunerile de sfinți pentru canonizare. La Comisia de canonizare a Sfântului Sinod sunt, în prezent, mai multe dosare depuse, care se află în curs de analizare.

Trebuie să se știe, însă, că nu Sfântul Sinod face sfinții, ci Dumnezeu. Noi, potrivit unor criterii, facem doar analiza vieții acestora, iar Biserica îi proclamă sfinți în urma unei cercetări amănunțite și scrupuloase. Dumnezeu știe când trebuie să pună pe cineva în calendarul Bise-



ricii. De aceea este foarte important ca noi să tragem concluziile, să simțim că Dumnezeu îi alege, pentru a-i proclama ca sfinți, ca rugători. Viața în Dumnezeu și cu Dumnezeu s-a consumat deja în istorie. Noi tragem doar concluziile, mai târziu sau mai devreme, depinde când Dumnezeu ne inspiră.

„Când iubești sfântul, Dumnezeu te inspiră să îi poți alcătui slujba“

Fiind membru al Comisiei liturgice a Sfântului Sinod, ați alcătuit textul mai multor slujbe de sfinți. Cât de anevoios este procesul de compunere a unei slujbe?

Am alcătuit slujba a peste 20 de sfinți care au fost canonizați în ultimul timp. Între acestea, se află: Sfântul Cuvios Antipa de la Calapodești - sfântul eparhiei Romanului și Bacăului, sfinții ierarhi care au păstorit la Roman: Sfântul Teodosie de la Brazi, Sfântul Mitropolit Varlaam, Sfântul Ioan de la Râșca și Secu, Sfântul Cuvios Iosif de la Vărtic. Am alcătuit slujba și unor sfinți din Dobrogea: Sfântul Dionisie Exiguul, Sfântul Emilian de Durostorum. Dar și a Sfântului Neogoe Basarab, a Sfântului Cuvios Ioanichie din Poiana Chililor de la Muscel, a Sfântului Iachint de Vicina, a Sfântului Ghelesie de la Râmeț, a Sfântului Iosif de la Maramureș ș.a..

Compunerea slujbelor celor ce urmează a fi canonizați nu aș putea spune că este un proces anevoios, dar, cu siguranță, impune o legătură ființială cu sfântul respectiv. Mai întâi, pentru alcătuirea slujbei unui sfânt trebuie făcută o documentare foarte amănunțită, deoarece immologia nu este narativă, ci o poveste immologică.

Trebuie ținut cont de anumite criterii: trebuie să știi muzică foarte bine, tipic, liturgică și, evident, teologie, întrucât poți să faci confuzii și erezii prin immologie. De aceea trebuie să ai un buchet de cunoștințe și apoi începi să scrii immologia. Nu este greu sau ușor, numai cine a cântat și a stat foarte mult în biserică cunoaște topica specifică fiecărei cântări bisericești, a canoanelor și a immurilor. Sunt și terminologii speciale pentru cântările bisericești. Trebuie să ai câteva cunoștințe, care se dobândesc doar prin practica liturgică îndelungată în biserică.

Eu, datorită faptului că, din mila lui Dumnezeu, am intrat în mănăstire de copil, de la vârsta de 14 ani, am avut dragoste față de slujbele Bisericii, am iubit Pravila Bisericii și mi-am împrumutat topica de alcătuire a immurilor bisericești.

De care dintre sfinți v-ați atașat mai mult?

Din punct de vedere immologic nu m-am atașat de niciun sfânt, deoarece după ce scriu slujba unui sfânt încerc să uit, ca să nu mă repet la celelalte slujbe.

Îi iubesc pe toți, deopotrivă, și sper să fie rugători la Milostivul Dumnezeu și pentru mine păcătoșul.

Ați simțit ajutorul acestor sfinți?

Evident. Atunci când începi să scrii slujba unui sfânt, îl rogi mai întâi să te inspire. Este o legătură de credință, ființială și, pentru că începi să cercetezi în amănunt viața sfântului, se naște și evlavia. Începi să simți dragoste față de sfântul respectiv și, cum sufletele comunică, atunci când iubești sfântul, Dumnezeu te inspiră să îi poți alcătui slujba. **(Interviu realizat de diac. George Aniculaie, publicat în Lumina de Duminică, ediția din 6 iunie 2010)**

Între sfinții români sunt câțiva care
au avut o legătură specială cu
Arhiepiscopia Romanului și Bacăului.

INTERVIU

„Cine va putea număra mulțimea binefacerilor și a minunilor pe care le-ați săvârșit pentru fiii Bisericii din care faceți parte, Sfinților Români? Sfintele voastre moaște, purtătoare de har dumnezeiesc, străjuiesc hotarele țării noastre, iar rugăciunile voastre, în ceruri, ne ocrotesc și ne acoperă de rătăcire și de primejdii. Ca mulțumită pentru darurile voastre, primiți de la noi nevrednicii această smerită cântare:

Bucurați-vă, prieteni și casnici ai lui Dumnezeu;
Bucurați-vă, cetățeni ai raiului și slujitori ai Cuvântului vieții;
Bucurați-vă, icoane ale credinței și podoabe ale Bisericii drept măritoare;
Bucurați-vă, snopi care poartă pâinea vieții;
Bucurați-vă, hambare pline cu roadele Duhului Sfânt;
Bucurați-vă, tămăduitori ai bolnavilor;
Bucurați-vă, sfințitori ai sufletelor noastre;
Bucurați-vă, îndreptătorii credinței și chipuri ale blândeții;
Bucurați-vă, apărători ai Bisericii dreptmăritoare;
Bucurați-vă, ocrotitori ai săracilor și văduvelor;
Bucurați-vă, sprijinitori ai bătrânilor și oropsiților;
Bucurați-vă, părinți ai orfanilor și ajutători ai celor lipsiți;
Bucurați-vă, Sfinților români, rugători fierbinți pentru sufletele noastre!“ (Acatistul Sfinților Români, text alcătuit de Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul)



Sfinți ai Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului cu moaște și relicve la noi în țară

Între sfinții români sunt câțiva care au avut o legătură specială cu Arhiepiscopia Romanului și Bacăului. De la câțiva dintre aceștia se păstrează moaște și relicve la care credincioșii doritori se pot închina. Precizăm în cele ce urmează câteva dintre locurile în care acestea sunt depuse spre închinare, menționând sfinții în ordinea datei lor de prăznuire, după cum urmează:

10.01 Sf. Antipa de la Calapodești

❖ Mănăstirea Sf. Antipa, comuna Dealu Morii, sat Calapodești, jud. Bacău deține crucea de lemn folosită de Sfânt la spovedanie;

❖ Biserica Sf. Nicolae Rusă (a studenților), București;

❖ Mănăstirea Christiana, București;

❖ Mănăstirea Valaam, din Rusia, în Biserica Sfinților Serghe și Gherman;

❖ Mănăstirea „Sf. Mare Mucenic Gheorghe“, comuna Suruceni, raionul Ialoveni, la câțiva km de Chișinău, Republica Moldova, unde acest mare trăitor al Ortodoxiei este cinstit în mod deosebit și unde se află „brațul drept“ al acestuia;

❖ Mănăstirea „Sf. Mare Mucenic Teodor Tiron“, Chișinău, Republica Moldova.

Probabil că părțile din Sfintele sale Moaște se află și în Sfântul Munte Athos, Cuviosul Antipa de la Calapodești fiind singurul călugăr athonit român trecut în rândul sfinților, canonizarea sa având loc în Sfântul Munte în urmă cu 100 de ani.

14.04 Sf. Cuv. Ierarh Pahomie de la Gledin, episcopul Romanului

Părțile din Moaștele Sfântului se află la Mănăstirea (Lavra) Pecerska Kiev, Ucraina.

30.08 Sf. Cuvios Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului

Părțile din Moaștele Sfântului se află la Mănăstirea Secu, o altă nestemată încrustată

pentru veșnicie în diadema vestitelor focare de credință și spiritualitate românească ale județului Neamț.

22.09 Sf. Ierarh Mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, care a fost episcop la Roman înainte de a fi Mitropolit al Moldovei

❖ Racla cu Moaștele Sfântului se află la Mănăstirea Brazi, Panciu, județul Vrancea;

❖ părțile din moaștele Sf. Teodosie sunt depuse spre închinare și în Catedrala arhiepiscopală „Sf. Cuv. Parascheva“ din Roman;

❖ părțile din moaștele Sfântului se găsesc și la Mănăstirea Bogdana, jud. Bacău, dar și la:

❖ Catedrala Arhiepiscopală „Înălțarea Domnului“ din Slobozia;

❖ Schitul Bran - localitatea Șimon-Bran, județul Brașov;

❖ Mănăstirea Sfânta Treime (Trivale), Pitești. (sursa: <http://www.sfintiromani.ro>)